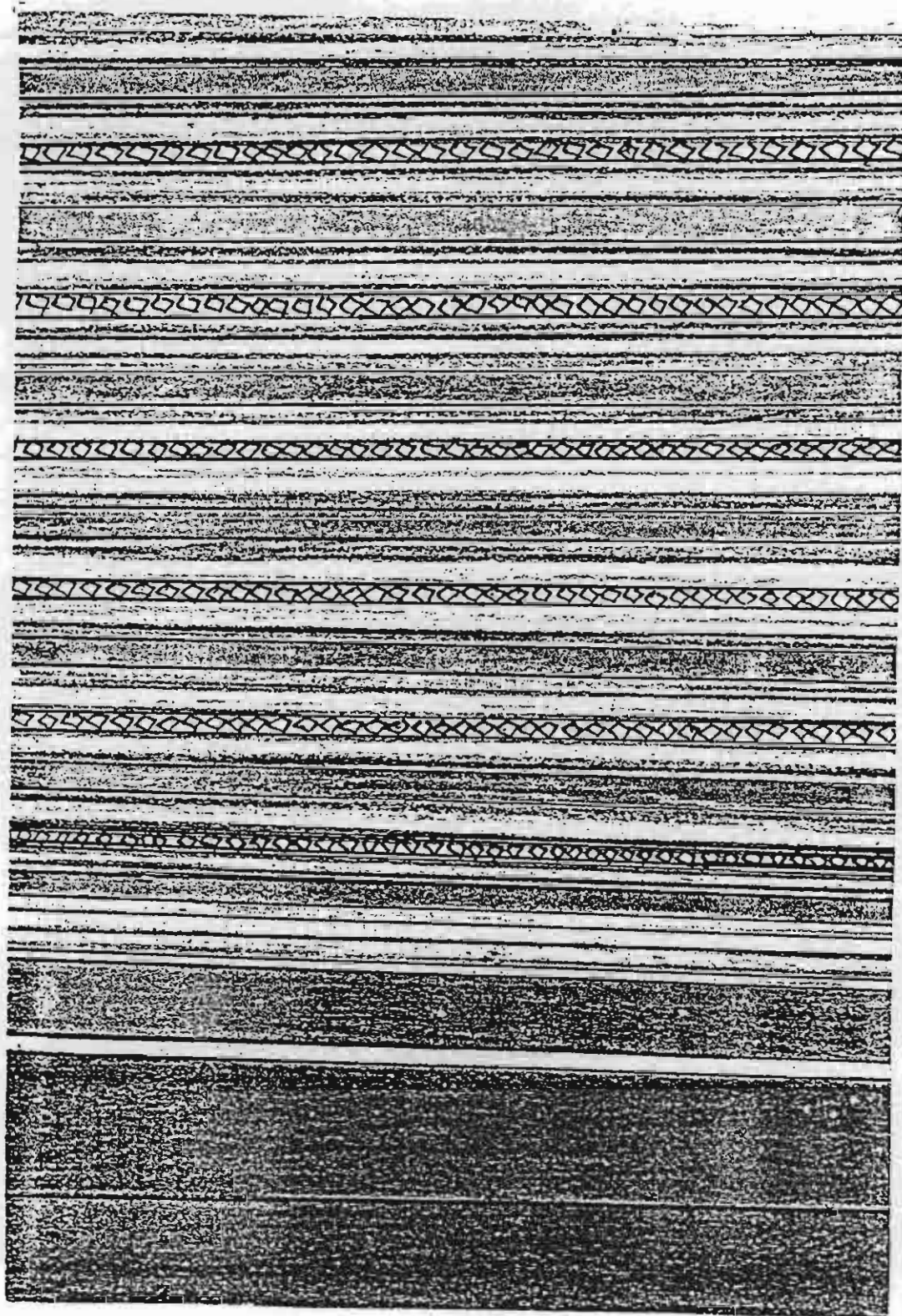
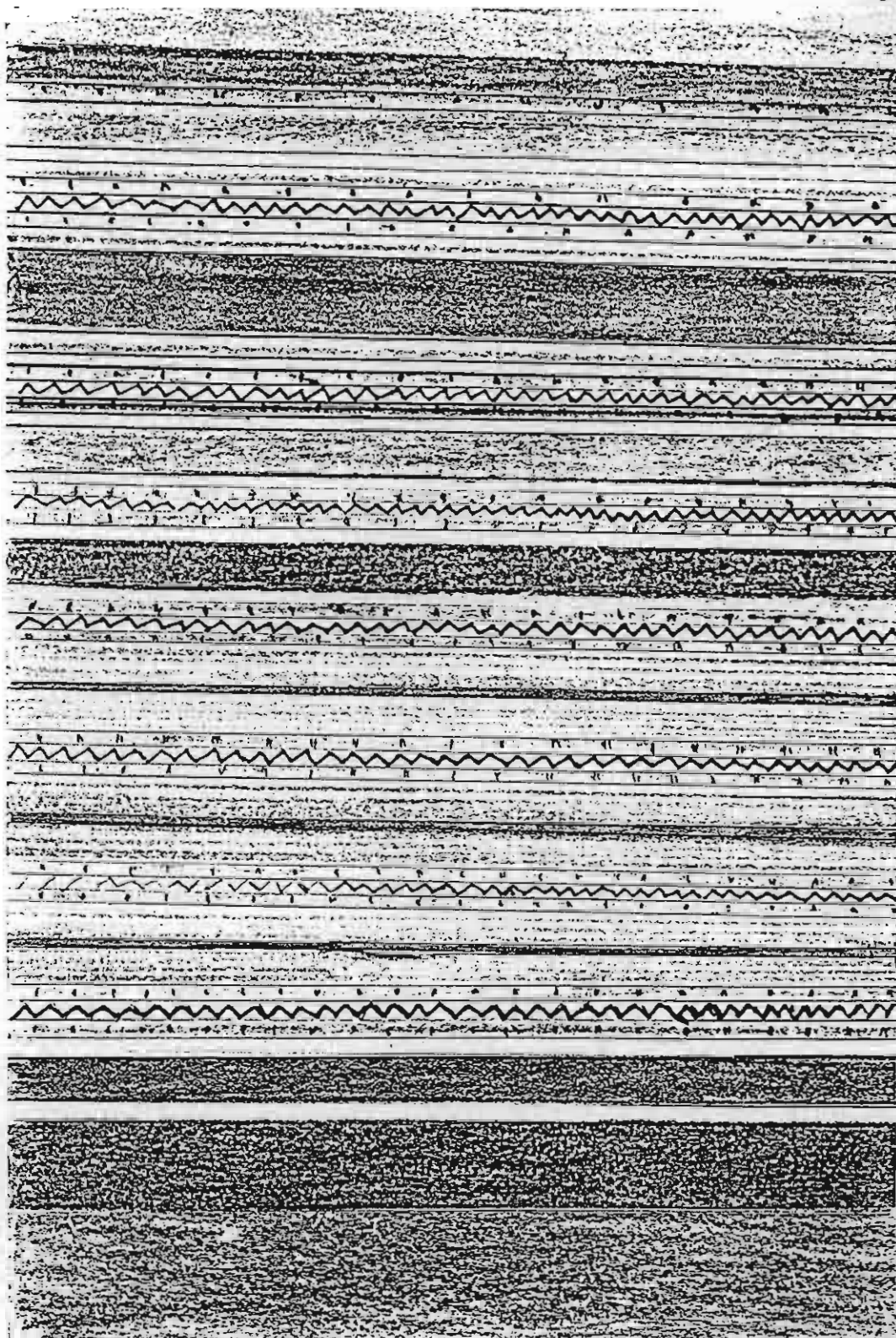
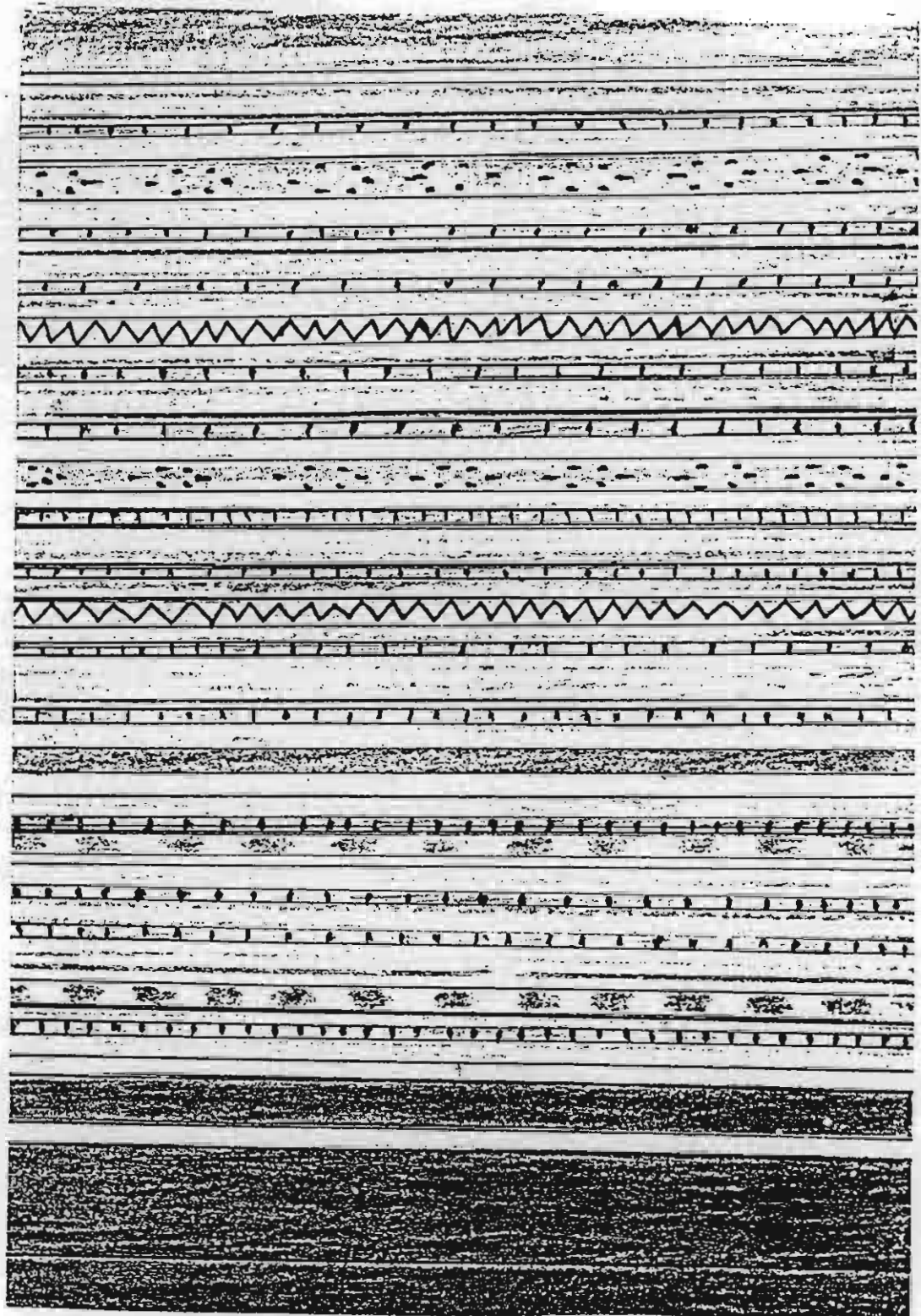

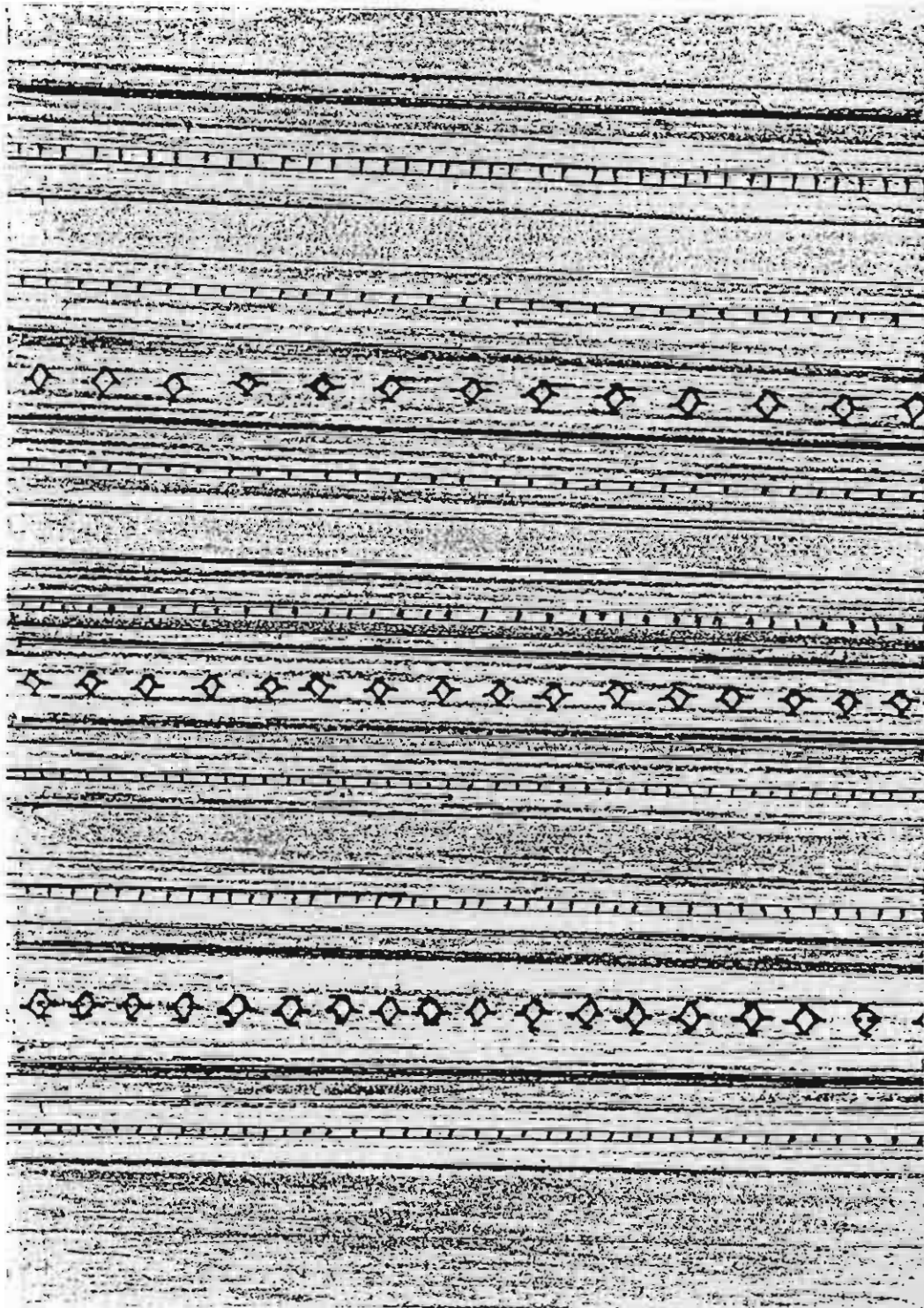

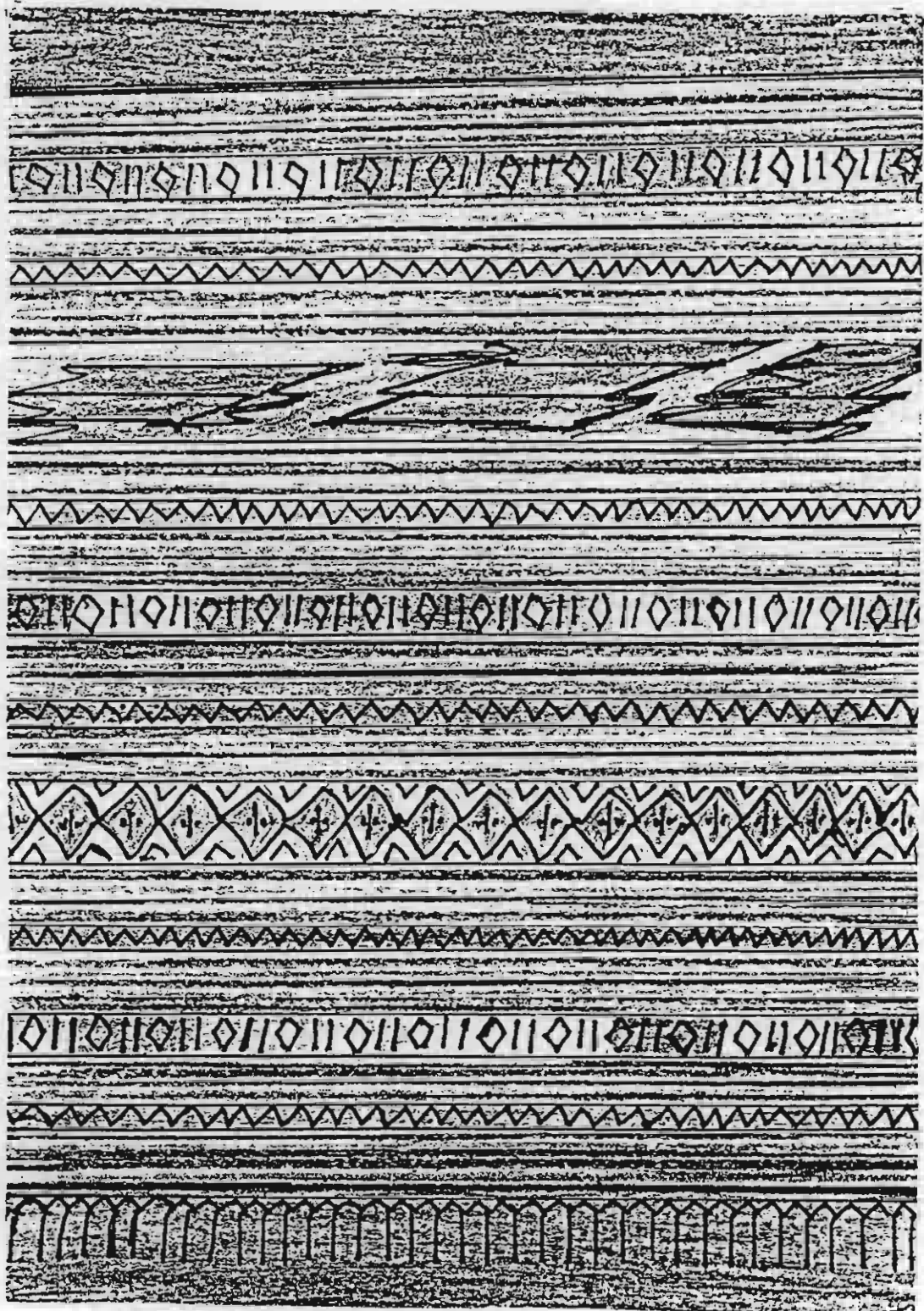
ชิ้นผ้า

คาดก้าน

ยกดอก

น้ำไหล-ทูลื้อ

บทที่ 5

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้านี้ได้แบ่งการดำเนินงานวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

5.1 ระยะเตรียมวิธีวิจัย

5.1.1 การดำเนินงานวิจัยระยะที่ 1

1. เก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ

- รายชื่อกลุ่มทอผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- รายชื่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการทอผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- รายชื่อร้านค้าที่จำหน่ายผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- ปริมาณการผลิตและการจำหน่ายผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- จำนวนประชากรแยกเพศ ในแต่ละตำบลในจังหวัดน่าน
- แผนที่จังหวัดที่มีรายละเอียดในระดับหมู่บ้าน
- ลวดลายผ้าไทย

2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสถิติที่เก็บได้ในข้อ ก. จากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง

3. จัดทำกรอบตัวอย่างของ

- กลุ่มผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- ผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- ผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน

เนื่องจากสถิติจำนวนกลุ่มทอผ้าที่ได้รวบรวมจากอุตสาหกรรมจังหวัดสหกรณ์จังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด พาณิชย์จังหวัดและสำนักงานเร่งรัดพัฒนาจังหวัด ตามตารางในภาคผนวก ก. จากข้อมูลที่มีอยู่นั้นไม่มีรายละเอียดของจำนวนสมาชิกและรายชื่อสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างกรอบตัวอย่างผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่านขึ้นเอง โดยทำการสอบถามหัวหน้ากลุ่มผู้ผลิตทอผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทย

4. ออกแบบสอบถามเพื่อใช้สัมภาษณ์ โดยเรียกแบบสอบถามนั้นๆ ว่า

- Form A ใช้สำหรับสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- Form B ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- Form C ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับกลาง หรือระดับสูงในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน
- Form D ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน

แบบสอบถามข้างต้นแสดงอยู่ในภาคผนวก ข

5. กำหนดแผนการสุ่มตัวอย่าง

ก. กลุ่มผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน

ตามที่ได้วางแผนแต่เดิมนั้นได้กำหนดให้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยทุกกลุ่มในจังหวัดน่าน แต่เนื่องจากปัญหาการเดินทางจากตัวจังหวัดไปยังกลุ่มผู้ผลิตบางกลุ่มใช้เวลานานเพราะเป็นพื้นที่เขาสูงชัน เส้นทางไม่ปลอดภัย รวมทั้งงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้จากทุกหน่วยตัวอย่างตามที่วางแผนแต่ต้นได้ ในที่นี้จึงจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ผลิตที่สามารถเข้าถึงได้และปลอดภัย โดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่ในอำเภอทุ่งช้าง ปัว เชียงกลาง ท่าวังผา สองแคว เมือง เวียงสา (ยกเว้นกลุ่มที่อยู่ในตำบลน้ำมวบ) กิ่งอำเภอภูเพียง นาน้อย เฉลิมพระเกียรติ รวม 58 กลุ่ม จาก 64 กลุ่ม (ที่มีอยู่ในรายชื่อตามตารางในภาคผนวก ก) จากข้อมูลที่ได้ปรากฏว่ามี 7 กลุ่มที่ไม่มีสภาพของกลุ่มเหลืออยู่ คือเหลือแต่ชื่อ หรือมีผู้ผลิตอยู่เพียง 1-2 คนและผลิตผ้าตามแต่เวลาสะดวก จึงต้องตัดข้อมูลนั้นทิ้ง

ข. ผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน

เนื่องจากงบประมาณที่มีอยู่จำกัดจึงจำเป็นต้องทำให้กระบวนการสุ่มตัวอย่างในการเลือกผู้ผลิตที่จะถูกสัมภาษณ์ ในที่นี้ไม่สามารถสัมภาษณ์ผู้ผลิตได้จากทุกกลุ่มทอผ้า จึงต้องทำการคัดเลือกอำเภอที่จะตกเป็นตัวอย่างก่อน เนื่องจากประชากรในแต่ละอำเภอของจังหวัดน่านนั้นมีพื้นที่แตกต่างกันคือ กลุ่มไทลื้อซึ่งอยู่แถบอำเภอปัว ทุ่งช้าง ท่าวังผา ชนเผ่าไทยลื้อนี้ในแต่ละอำเภอก็อพยพมาจากที่ต่างกัน ส่วนหนึ่งมาจากสิบสองปันนา ประเทศจีน อีกส่วนมาจากเมืองเงิน ประเทศลาว ส่วนประชากรในแถบเวียงสา นาน้อย เมือง ภูเพียง นั้นถือว่าเป็นคนเมืองน่านโดยตรง (จากการสัมภาษณ์ คุณลำแพน ซึ่งเป็นคนไทลื้อในอำเภอปัว) นอกจากนั้นกลุ่มชนจะเป็นพวกชาวเขาเผ่าต่างๆ ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ตามอำเภอต่างๆ กลุ่มชนแต่ละเผ่าก็นั้นผลิตผ้าทอในรูปแบบที่แตกต่างกัน และจากข้อมูลที่สรุปได้จาก Form A ปรากฏว่า อำเภอปัว มีจำนวนผู้ผลิตมากถึง 556 คน

รองลงมาคือ อำเภอ เวียงสา (446 คน) อำเภอนาน้อย (196 คน) อำเภอทุ่งช้าง (197 คน) อำเภอท่า
วังผา (123 คน) อำเภอเขียงกลาง (116 คน) อำเภอเมือง (71 คน) กิ่งอำเภอภูเพียง (19 คน) และ
อำเภอสองแคว (18 คน) ตามลำดับ อายุของกลุ่มทอผ้าในอำเภอนาน้อยนั้นค่อนข้างน้อย คือ 1
เดือน ถึง 2 ปี กำลังในการผลิตค่อนข้างต่ำ เนื่องจากผู้ผลิตยังไม่มีความชำนาญ ดังนั้นในที่นี้จึง
เลือกกลุ่มผู้ผลิตทุกกลุ่มที่อยู่ในอำเภอปัว อำเภอเวียงสา (ยกเว้นกลุ่มในตำบลบ้านน้ำมวบ เพราะ
ปัญหาการเดินทาง และอำเภอทุ่งช้าง (ยกเว้นกลุ่มผู้ผลิต 2 กลุ่มที่ไปจ้างคนลาวผลิต) เป็นตัว
อย่าง

เมื่อได้อำเภอที่ต้องการแล้วก็ถึงขั้นตอนของการเลือกหน่วยตัวอย่าง เพื่อให้ได้ผลสรุปใน
ระดับกลุ่ม จึงจำเป็นต้องพิจารณาแผนการสุ่มตัวอย่างที่สามารถให้ผลสรุปในระดับกลุ่มได้ ในที่
นี้ถือว่ามีความแตกต่างกันในประเด็นที่พิจารณาระหว่างกลุ่ม และหน่วยตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่มเดียว
กันมีความคล้ายคลึงกัน ประเด็นที่ถือเป็นหลักในการศึกษาครั้งนี้คือการถ่ายทอดความรู้ในการทอ
ผ้า เมื่อเราต้องการจะประมาณค่าสัดส่วนของการถ่ายทอดความรู้ในการทอผ้าให้กับบุคคลอื่น (P)
และใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เราสามารถคำนวณหาค่าขนาดของ
ตัวอย่างได้ตามตารางที่ 5.1 เมื่อกำหนดความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.2 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ
0.05

ตามแผนการสุ่มตัวอย่างข้างต้น เราสามารถได้ผลสรุปเป็นรายกลุ่ม รายอำเภอ และรวม
3 อำเภอ นอกจากนี้ยังพอจะให้ภาพรวมในรายจังหวัดได้เนื่องจากอำเภอที่ถูกเลือกมานั้นมีจำนวนผู้
ผลิตรวม 314 คน คิดเป็นร้อยละ 18.03 ของจำนวนผู้ผลิตรวมทั้งหมดใน 8 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ
จากทั้งหมด 14 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ

ค. ผู้บริหารระดับกลางหรือระดับสูงในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ให้การสนับสนุน
และส่งเสริมกิจกรรมการผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน

ในที่นี้กำหนดให้เก็บข้อมูลจากทุกหน่วยงานที่เข้าข่าย รายชื่อหน่วยงานแสดงใน

ภาคผนวก ค

ง. ผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน

ในที่นี้กำหนดให้เก็บข้อมูลจากทุกหน่วยที่ถือเป็นผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายผ้าไทยและ
ผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยซึ่งมีสถานที่ตั้งชัดเจนแน่นอน ในจังหวัดน่าน รายชื่อร้านค้าแสดงใน

ภาคผนวก ง

6. ทำ pretest แบบสอบถามทั้ง 4 ชุด ในระหว่างวันที่ 22-25 เมษายน 2544 และทำการปรับ
แก้

7. เก็บข้อมูลในภาคสนาม

ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์หน่วยตัวอย่างโดยพนักงานสัมภาษณ์ที่สามารถพูด
ภาษาเมืองได้เป็นอย่างดี ในช่วงเวลาดังต่อไปนี้

Form A	ระหว่างวันที่ 12-26 พฤษภาคม 2544
Form B	ระหว่างวันที่ 9-16 มิถุนายน 2544
Form C	ระหว่างวันที่ 12-31 พฤษภาคม 2544
Form D	ระหว่างวันที่ 12-31 พฤษภาคม 2544

เหตุผลที่ต้องลงภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลใน Form A และ Form B เป็นคนละช่วงเวลา เพราะไม่สามารถหากรอบตัวอย่างของผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยได้ ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูลจึงค่อนข้างสูงเนื่องจากค่าเดินทาง

8. ทำบรรณาธิกรณ (Editing) แบบสอบถามที่เก็บได้
9. ลงรหัส ตรวจสอบความถูกต้อง และประมวลผล
10. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และข้อมูลที่ได้จากแหล่งทุติยภูมิ โดยใช้สถิติ

พรรณนา สำหรับข้อมูลที่ได้จาก Form A Form C และ Form D ส่วนข้อมูลที่ได้จาก Form B นั้นทำการประมาณค่าตามต้องการเพื่อสรุปผลเป็นรายกลุ่ม รายอำเภอ และรวบรวม 3 อำเภอ แล้วแสดงผลในรูปแบบตาราง ตารางไขว้ และแผนภูมิต่างๆ

5.1.2 การดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 2

การดำเนินงานวิจัยในระยะที่ 2 นี้ ใช้วิธีวิจัยแบบ Delphi Techniques ซึ่งเป็นกระบวนการที่รวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับอนาคต โดยใช้หลักการระดมความคิดจากผู้เชี่ยวชาญหลายท่านที่มีความรู้ ความสามารถ และยินดีที่จะให้ความร่วมมืออย่างแท้จริง แต่การระดมความคิดนี้จะไม่มีการเผชิญหน้ากันระหว่างผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่และเป็นอิสระ โดยไม่มีอิทธิพลจากกลุ่มมาเกี่ยวข้อง และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่อย่างไรก็ตาม การตอบแบบสอบถามนี้ต้องมีการตอบหลายรอบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้กลั่นกรองความคิดอย่างรอบคอบมากที่สุด โดยการวิจัยครั้งนี้ได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจนได้ข้อมูลที่เป็นฉันทามติ เป็นจำนวน 2 ครั้ง ซึ่งครั้งแรก เป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ และอย่างอิสระ ส่วนการสัมภาษณ์ในรอบที่ 2 คำถามจะพัฒนามาจากคำถามในรอบแรก โดยนำความคิดจากผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์ และสรุปเป็นคำถามปลายปิด ดังนั้นกระบวนการทำ Delphi Techniques รอบแรก จึงมีรายละเอียด ดังนี้

1. การสร้างและตรวจสอบแบบสอบถาม

Delphi Techniques รอบที่ 1

การสร้างและตรวจสอบแบบสอบถามของการวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน

ดังนี้

1. สร้างแบบสอบถามปลายเปิด (ภาคผนวก ง) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับผ้าน่าน และผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าน่านได้อย่างอิสระ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

- ก. แบบสอบถามชุดที่ 1 ผ้าน่าน
 - ข. แบบสอบถามชุดที่ 2 ผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าน่าน
2. ทำ pretest แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด จำนวนทั้งสิ้น 2 ครั้ง และทำการปรับแก้
3. จัดประชุมคณะผู้วิจัย เพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งสิ้น 2 ครั้ง

Delphi Techniques รอบที่ 2

การสร้างและตรวจสอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 นี้ ได้ดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรอบแรก มาสร้างแบบสอบถามปลายเปิด (ภาคผนวก จ) เพื่อเป็นการย้ำให้ได้คำตอบที่น่าเชื่อถือ และถูกต้องมากที่สุด โดยมีข้อคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อ
2. ทำ pretest แบบสอบถาม รอบที่ 2 จำนวนทั้งสิ้น 2 ครั้ง และทำการปรับแก้
3. จัดประชุมคณะผู้วิจัย เพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งสิ้น 2 ครั้ง

2. การเก็บข้อมูล และกระบวนการทำ Delphi Techniques

2.1 การเก็บข้อมูลและกระบวนการทำ Delphi Technique รอบที่ 1 มีขั้นตอน

ดังนี้

1. ดำเนินการเก็บข้อมูลในภาคสนาม
2. ทำบรรณาธิกรณ (Editing) แบบสอบถามที่เก็บได้
3. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล
4. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

ต่อไป

5. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา

การทำ Delphi Techniques รอบที่ 1 ได้เริ่มดำเนินการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2544 และสิ้นสุด เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2545 โดยได้รับอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าไทยในแต่ละสาขา จำนวนทั้งสิ้น 21 ท่าน (ตารางที่ 1) ประกอบด้วย :

1. เจ้าของธุรกิจ 13 ท่าน
2. นักวิชาการ 4 ท่าน
3. นักออกแบบ 4 ท่าน

หลังจากนั้นได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในรอบแรกนี้ ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายงาน สรุปผลการทำ Delphi Techniques รอบที่ 1

2.2 การเก็บข้อมูล และกระบวนการทำ Delphi Techniques รอบที่ 2 มีขั้นตอน

ดังนี้

1. ดำเนินการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 13 มิ.ย. 45 – 26 ส.ค. 45
2. ทำบรรณาธิกรณ (Editing) แบบสอบถามที่เก็บได้
3. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา ทั้งนี้ ในงานวิจัยได้กำหนด

เกณฑ์การประเมินความเป็นฉันทามติที่ระดับมากกว่า หรือเท่ากับร้อยละ 60 ตามเทคนิค และวิธีของ Flanders (Flanders, 1989)

5.2 ปัญหาและข้อจำกัด

5.2.1 ปัญหาและข้อจำกัดของการวิจัยระยะที่ 1

1. เนื่องจากการเดินทางจากตัวจังหวัดไปยังกลุ่มหอผ้าบางกลุ่มทำได้ยากและใช้เวลามาก กลุ่มหอผ้าดังกล่าวจึงต้องถูกตัดออกไปจากการศึกษาในครั้งนี้
2. เวลาที่ใช้ในการออกภาคสนามนั้นเป็นช่วงที่ผู้ผลิตออกทำนาหรือทำไร่ผู้สัมภาษณ์จำต้องเดินทางไปพบผู้ผลิตที่ตกเป็นตัวอย่างหลายครั้ง บางครั้งอาจต้องไปในเวลาเย็น หรือบางครั้งอาจต้องสุมตัวอย่างทดแทนในกรณีที่ไม่สามารถตามได้ หรือผู้ที่ตกเป็นตัวอย่างถึงแก่กรรมหรือไปต่างจังหวัด
3. ในการทำรอบตัวอย่างนั้น ข้อมูลเบื้องต้นที่มีนั้นมีความไม่สมบูรณ์มาก ยากแก่การทำให้กรอบตัวอย่างมีความสมบูรณ์ ในที่นี้ได้ใช้ความพยายามที่จะสร้างกรอบตัวอย่างนั้นๆ ให้มีความสมบูรณ์เท่าที่ทำได้ภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ
4. ผู้ตกเป็นตัวอย่างบางคนไม่ให้ความร่วมมือ (FORM D) เนื่องจากกลัวว่าจะสูญเสียผลประโยชน์ เพราะคำถามบางข้อเกี่ยวข้องกับรายได้ของผู้ผลิต ดังนั้นความสมบูรณ์ของข้อมูลจึงไม่ครบถ้วน
5. มีผู้เข้ามาสัมภาษณ์ผู้ผลิตก่อนหน้าที่ทีมวิจัยเข้าไปในท้องที่ ผู้ผลิตบางคนกลัวว่า จะต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นเพราะหลังจากถูกสัมภาษณ์ไปคราวก่อน ได้มีเจ้าหน้าที่มาแจ้งให้เสียภาษีเพิ่มเติม ทำให้ได้รับความร่วมมือน้อยลง

5.2.2 ปัญหาและข้อจำกัดของการวิจัยระยะที่ 2

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า กระบวนการของ Delphi Techniques นั้น เป็นกระบวนการที่ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาก เวลาที่ใช้ในแต่ละรอบนั้นไม่สามารถกำหนดได้ล่วงหน้า ซึ่งขึ้นอยู่กับ

กับผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้คำตอบ นอกจากปัญหาด้านเวลาแล้วยังมีปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในงานวิจัย ดังนี้

1. กำหนดการที่ตั้งไว้คลาดเคลื่อน ผู้เชี่ยวชาญมีภารกิจสูง มีการเลื่อนนัดบ่อยครั้ง ทำให้ใช้เวลาในแต่ละรอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่าที่กำหนดไว้
2. การขาดความเข้าใจในคำถาม ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมีประสบการณ์ในวิชาชีพต่างกัน มีผลให้การตีความและการตอบคำถามใช้พื้นฐานจากความเข้าใจที่แตกต่างกันไป ในบางคำถามมีศัพท์เฉพาะซึ่งอาจทำให้ผู้เชี่ยวชาญไม่เข้าใจได้ ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถตอบคำถามได้ตรงตามวัตถุประสงค์
3. การตอบคำถามไม่ชัดเจน จากการวิเคราะห์คำตอบในด้านความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ไม่ได้แสดงคำตอบที่ชัดเจน โดยมักจะให้ความคิดเห็นอยู่ในลักษณะกลางๆ ซึ่งทำให้ภาพรวมของบางคำถามไม่ชัดเจนเท่าที่ควร
4. ข้อคิดเห็นบางประเด็น ผู้เชี่ยวชาญไม่ได้บ่งบอกหรือเสนอแนะได้อย่างชัดเจน หากผู้เชี่ยวชาญระบุข้อเสนอแนะที่ชัดเจนในทุกประเด็น ย่อมทำให้แนวทางในการพัฒนาผ้าไทยมีทิศทางที่ชัดเจนขึ้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่างานวิจัยนี้จะประสบปัญหาตามข้างต้น งานวิจัยนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 ท่าน และผลของงานวิจัยนี้สามารถให้แนวทางในการพัฒนาทักษะแรงงานในการผลิตผ้าไทยในอนาคตได้

ตารางที่ 5.1: จำนวนสมาชิกและจำนวนหน่วยตัวอย่างที่สุ่มจำแนกตามกลุ่มทอผ้า

อำเภอ	ตำบล	ชื่อกลุ่ม	จำนวนสมาชิก	จำนวนที่สุ่ม
เวียงสา	กลางเวียง	กลุ่มทอผ้าบ้านคอนไชยใต้	83	16
เวียงสา	ส้าน	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	101	15
เวียงสา	ส้าน	กลุ่มบ้านพระเนตร	37	12
เวียงสา	ส้าน	กลุ่มบ้านส้าน	25	11
เวียงสา	ส้าน	กลุ่มทอผ้าบ้านใหม่	51	13
เวียงสา	ส้าน	กลุ่มทอผ้าบ้านส้านเหนือ	19	10
เวียงสา	ขี้ง	กลุ่มทอผ้าบ้านผาโพธิ์ทอง	20	11
เวียงสา	ขี้ง	กลุ่มทอผ้าบ้านขี้งใต้	25	11
เวียงสา	ขี้ง	กลุ่มทอผ้าบ้านขี้ง	35	14
		รวมอำเภอเวียงสา	396	113
ทุ่งช้าง	ปอน	นางสมศรี สะท้าน	20	10
ทุ่งช้าง	ปอน	กลุ่มทอผ้าบ้านหลายทุ่ง	38	13
ทุ่งช้าง	ปอน	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านใหม่	21	10
ทุ่งช้าง	ปอน	โครงการทอผ้าหมู่บ้านป่าเปือย	28	11
ทุ่งช้าง	ปอน	กลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งฮุ่น	89	15
		รวมอำเภอทุ่งช้าง	196	59
ปัว	ศิลาแลง	กลุ่มทอผ้าบ้านเฮีย	95	15
ปัว	ศิลาแลง	กลุ่มทอผ้าบ้านดินตอก	43	13
ปัว	ศิลาแลง	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านหัวน้ำ	51	14
ปัว	ศิลาแลง	กลุ่มทอผ้าบ้านหัวคอยหมู 6	61	14
ปัว	ศิลาแลง	วิจิตรา สิงห์คำ	16	10
ปัว	วรรณคร	กลุ่มทอผ้าบ้านเกิด	63	14
ปัว	วรรณคร	กลุ่มทอผ้าฝ้ายคอย	50	12
ปัว	วรรณคร	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านร้องแง	30	12
ปัว	วรรณคร	กลุ่มทอผ้าร้านแสงทอง	33	13
ปัว	ศิลาเพชร	กลุ่มทอผ้าบ้านนาคำ	21	10
ปัว	ศิลาแลง	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านคอนไชย	93	15
		รวมอำเภอปัว	556	142
		รวมทั้ง 3 อำเภอ	1,148	314

ตารางที่ 5.2 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 21 ท่าน

ลำดับ ที่	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง	ชื่อองค์กร	วันที่ ดำเนินการ สัมภาษณ์
1	คุณสุรนต์ ชินวัตร	กรรมการผู้จัดการ	บริษัท ชินวัตร ไทย จำกัด	28 พ.ย. 44
2	คุณเพลินจันทร์ พรสุรนต์	Senior Designer	มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง	10 ม.ค. 45
3	ม.ร.ว.อัมภรรยา คงศิริ	กรรมการผู้จัดการ	ห.จ.ก. โคมพิสส์ จำกัด	9 ม.ค. 45
4	คุณธัญ เมืองกระจำ	กรรมการผู้จัดการ	บริษัท โฮมสปันนันทขว้าง จำกัด	29 พ.ย. 44
5	คุณสมชาย แก้วทอง	เจ้าของธุรกิจ	ร้าน Kai Botique	15 ม.ค. 45
6	คุณอุมากร ก้านกิ่ง	กรรมการผู้จัดการ	ร้าน UKAS	6 ก.พ. 45
7	ผศ.วัฒนะ จูทะวิภาค	อาจารย์ภาควิชาศิลป ศึกษา	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	12 ก.พ. 45
8	ผศ.สุจินตนา สงวนหนู	อาจารย์	คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	23 ก.พ. 45
9	คุณศิริพร ศิริกุลพิสุทธิ	เจ้าของธุรกิจ	ร้านชบาติสต์	24 ก.พ. 45
10	คุณสุรภีร์ ไรจนวงศ์	ประธานกรรมการและ นายกสมาคมการค้าส่ง เสริมหัตถกรรมไทย	บริษัท เกษร โฮลดิ้ง จำกัด	28 ก.พ. 45
11	คุณชลธิยา วามสิงห์	Interior Design	บริษัท ภวรินทร์ จำกัด	21 ก.พ. 45
12	คุณวิจิตร คงเจริญ	เจ้าของธุรกิจ	ร้าน La Femme	11 มี.ค. 45
13	คุณผ่องพันธ์ เหลืองอร่าม รักษ์	เจ้าของธุรกิจ	ร้าน Patrizia	14 มี.ค. 45
14	คุณสุภาพ มะโนทัย	เจ้าของธุรกิจ	ร้าน ผ้าเงิน ผ้าทอง	15 มี.ค. 45
15	คุณมานะ เสงบุตร	ผู้อำนวยการ สถาบัน พัฒนาอุตสาหกรรมสิ่ง ทอ	สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ	19 มี.ค. 45
16	คุณปริญญา จิตต์จนะ	Interior Design	บริษัท นิพัธ เทสซิเล จำกัด	22 มี.ค. 45
17	คุณอุไรริยา โกสินานนท์	เจ้าของธุรกิจ	ร้าน URAIRISA	25 มี.ค. 45
18	คุณอรนาฎ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	Interior Design	บริษัท PIA INTERIOR DESIGN จำกัด	25 มี.ค. 45
19	คุณบวรพร สุทธิวานิช	Designer	ร้านระพี	26 มี.ค. 45
20	ผศ.สุรัช ชลประเสริฐ	อาจารย์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลง กรณ์มหาวิทยาลัย	28 มี.ค. 45
21	คุณพิจิตรา บุญรัตพันธ์	เจ้าของธุรกิจ	ร้านพิจิตรา	2 เม.ย. 45

บทที่ 6
ผลการวิจัยระยะที่ 1

6.1 ผลการสำรวจกลุ่มผลิตผ้าในจังหวัดน่านและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าใน (From A)

ข้อมูลกลุ่มทอผ้าในจังหวัดน่านมีการรวบรวมน้อยมากและค่อนข้างไม่ทันสมัย ทางกลุ่มผู้วิจัยจึงมีการเก็บข้อมูลในระดับปฐมภูมิของกลุ่มทอผ้าเพื่อให้ได้มาซึ่งภาพรวมอย่างแท้จริงของอุตสาหกรรมนี้ ในจังหวัดน่านมีทั้งสิ้น 14 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ ดังนี้ อำเภอเมือง บ้านหลวง เวียงสา แม่จริม นาน้อย นานะวิน สันติสุข ท่าวังผา ปัว บ่อเกลือ เชียงกลาง สองแคว ทุ่งช้าง และเฉลิมพระเกียรติ และกิ่งอำเภอภูเพียง จากข้อมูลการสำรวจพบว่ามีเพียง 3 อำเภอคืออำเภอเฉลิมพระเกียรติ บ่อเกลือ และนานะวิน ไม่มีการรวมตัวของกลุ่มทอผ้าที่ยังคงดำเนินการในปัจจุบัน

ส่วนอำเภอสันติสุข อำเภอบ้านหลวง และอำเภอแม่จริมมีการจัดตั้งกลุ่มทอผ้าในสัดส่วนที่น้อย ประกอบกับการเดินทางไปสำรวจลำบาก ทางผู้วิจัยจึงทำการสำรวจเพียง 8 อำเภอที่เหลือ และ 1 กิ่งอำเภอ จากการสำรวจสามารถสรุปการกระจายของกลุ่มทอผ้าในตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 การกระจายของกลุ่มทอผ้าในจังหวัดน่าน

อำเภอ	อายุของ กลุ่ม	จำนวน กลุ่ม	จำนวน สมาชิกเฉลี่ย	รายได้เฉลี่ย
	(ปี)		(คน)	(บาทต่อกลุ่ม ต่อปี)
นาน้อย	1.48	8.00	24.50	317,050.00
ภูเพียง	10.00	1.00	19.00	200,000.00
เวียงสา	4.33	12.00	37.20	1,230,447.00
เมือง	8.47	3.00	23.70	498,167.00
สองแคว	4.00	1.00	18.00	140,100.00
ท่าวังผา	12.00	4.00	30.75	667,467.00
เชียง กลาง	3.83	4.00	29.00	539,000.00
ทุ่งช้าง	9.29	7.00	52.83	2,744,742.00
ปัว	8.18	11.00	50.45	1,467,018.00*

*เฉลี่ยจากข้อมูล 48 กลุ่ม

จาก 51 กลุ่มที่ทางกลุ่มวิจัยได้สำรวจ (ดูรายละเอียดรายชื่อ และที่ตั้ง รวมทั้งกิจกรรมที่ทำของกลุ่มทอผ้า) พบว่า

6.1.1 อายุการก่อตั้ง

กลุ่มทอผ้าประมาณร้อยละ 63 มีการก่อตั้งมานานกว่า 3 ปี (แผนภาพที่ 6.1 อำเภอเชียงกลาง (3.83 ปี) และน่าน้อย (1.48 ปี) มีอายุการก่อตั้งเฉลี่ยที่ต่ำกว่ากลุ่มทอผ้าในจังหวัดอื่นๆ ทางคณะผู้วิจัยได้มีการตั้งข้อสังเกตว่ากลุ่มทอผ้าที่มีอายุการก่อตั้งยาวนานไม่เท่ากันน่าจะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน โดยได้แบ่งกลุ่มทอผ้าออกเป็น 3 กลุ่มตามอายุดังนี้

1. กลุ่มที่มีอายุการก่อตั้งน้อยกว่า 1 ปี ซึ่งมีอยู่ 4 กลุ่ม
2. กลุ่มที่มีอายุการก่อตั้งระหว่าง 1-3 ปี ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 15 กลุ่ม และ
3. กลุ่มที่มีอายุการก่อตั้งมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ซึ่งมีอยู่ 32 กลุ่ม

หลักเกณฑ์ในการแบ่งอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์คุณลำแพน จอมเมืองซึ่งเป็นผู้มีบทบาทในการก่อตั้งกลุ่มคนฮักเมืองน่าน

จากการทำตารางไขว้ โดยแบ่งกลุ่มทอผ้าออกตามอายุการก่อตั้งพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มทอผ้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อมูลต่างๆ ได้มาจากการสัมภาษณ์หัวหน้าของกลุ่มทอผ้า แต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น ผู้ผลิตที่เป็นเพียงสมาชิกอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างไป

6.1.2 จำนวนสมาชิก

กลุ่มทอผ้าโดยทั่วไปมีจำนวนสมาชิก ไม่น้อยกว่า 15 คน โดยที่กลุ่มขนาดใหญ่ตั้งอยู่ในอำเภอทุ่งช้าง (52.83 คน) และอำเภอปัว (50.45) (แผนภาพที่ 6.1) ทางคณะผู้วิจัยได้มีการตั้งข้อสังเกตว่ากลุ่มทอผ้าที่มีจำนวนสมาชิกที่ไม่เท่ากันน่าจะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน โดยได้แบ่งกลุ่มทอผ้าออกเป็น 3 กลุ่มตามจำนวนสมาชิกดังนี้

1. กลุ่มขนาดเล็กมีจำนวนสมาชิก 1-25 คน มีอยู่ 21 กลุ่ม
2. กลุ่มขนาดกลางมีจำนวนสมาชิก 26-50 คน มีอยู่ 20 กลุ่ม
3. กลุ่มขนาดใหญ่มีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 51 คนขึ้นไป มีอยู่ 9 กลุ่ม

แต่ขนาดของกลุ่มที่แตกต่างกันก็ไม่ได้ส่งผลที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานหรือปัญหาที่เผชิญ จึงสามารถสรุปว่ากลุ่มทอผ้าในจังหวัดน่านมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน (Homogeneous) มาก

6.1.3 กิจกรรมภายในกลุ่มทอผ้า

กิจกรรมภายในกลุ่มทอผ้าที่น่าสนใจ (แผนภาพที่ 6.3) พบว่า

- มีการปักและการถักน้อยมาก กลุ่มทั้งหมดมีการปั่นด้วยเองเพียงร้อยละ 60 อำเภอปัวเป็นอำเภอที่มีการซื้อด้ายปั่นสำเร็จมากที่สุด

- ส่วนมาก (ประมาณร้อยละ 84) จัดหาปัจจัยการผลิตเอง หาและติดต่อตลาดเอง (ร้อยละ 78.43)

- แต่มีการแปรรูปเพียงร้อยละ 35.29 ซึ่งสัดส่วนการแปรรูปมีมากในอำเภอปัว (ร้อยละ 54.5) อำเภอนาน้อย (ร้อยละ 37.5) อำเภอทุ่งช้าง (ร้อยละ 28.6)

- และการขายผ่านตัวกลางโดยเฉลี่ยร้อยละ 60 โดยที่อำเภอทุ่งช้างมีถึงร้อยละ 85.7 และอำเภอปัวร้อยละ 81.8

6.1.4 ความสัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพอื่น

กลุ่มอาชีพในอำเภอที่มีจำนวนกลุ่มมาก ๆ มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพอื่นๆ สูง เช่นอำเภอปัว (ร้อยละ 63.6) อำเภอเวียงสา (ร้อยละ 58.3) และอำเภอทุ่งช้าง (ร้อยละ 57.1)

6.1.5 การได้รับการสนับสนุน

ปัจจัยการผลิต (ร้อยละ 66.7) และเครื่องมือ (ร้อยละ 49.0) ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ มากที่สุด ในขณะที่วิธีการผลิต (ร้อยละ 17.6) และการออกแบบ (ร้อยละ 37.3) ได้รับการส่งเสริมน้อยกว่าดังแสดงในแผนภาพที่ 6.4

6.1.6 แหล่งปัจจัยการผลิต

ลักษณะของแหล่งของปัจจัยการผลิตสามารถสรุปภาพรวมได้ดังนี้

- ร้อยละ 74.5 ผลิตเอง
- ร้อยละ 51 จัดหาภายในจังหวัดน่าน
- ร้อยละ 49 มาจากต่างจังหวัด โดยที่กลุ่มอาชีพในอำเภอปัวมีถึงร้อยละ 90.9 และอำเภอทุ่งช้างมีถึงร้อยละ 71.4

6.1.7 การกำหนดราคา

การกำหนดราคาได้รับอิทธิพลจากผู้รับซื้อและเป็นการร่วมกันกำหนดราคาระหว่างผู้ผลิตและกลุ่ม

6.1.8 ความพึงพอใจในราคาขาย

พบว่าร้อยละ 49 ของกลุ่มที่สำรวจมีความพึงพอใจในราคาที่ขายได้ ส่วนที่ไม่พอใจเพราะราคาไม่คุ้มทุนถึงร้อยละ 28 กลุ่มอาชีพในอำเภอนาน้อยมีความไม่พอใจในลักษณะนี้ถึง

ร้อยละ 57.1 อาจจะเป็นเพราะเป็นกลุ่มที่มีการก่อตั้งใหม่ยังมีประสบการณ์และความชำนาญต่ำ ดังแสดงในแผนภาพที่ 6.5

6.1.9 ผลการดำเนินงานในปัจจุบันและอนาคต

กลุ่มส่วนมากประเมินว่าผลการดำเนินงานในปัจจุบันมีความสำเร็จในระดับปานกลาง (ร้อยละ 76.5) และคาดว่าในอนาคตจะมีการพัฒนาที่ดีขึ้นกว่าเดิม (ร้อยละ 74.5) ดังแสดงในแผนภาพที่ 6.6 และแผนภาพที่ 6.7

6.1.10 โครงสร้างรายได้

จากวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆในตารางที่ 6.1.2, 6.1.4 และ 6.1.5 สามารถสรุปโครงสร้างได้ดังนี้

1. โครงสร้างของรายได้จากการทอผ้าส่วนมากประมาณร้อยละ 60 จัดเป็นรายได้เสริม ยกเว้นกลุ่มทอผ้าในอำเภอทุ่งช้าง (ร้อยละ 71.4) และอำเภอปัว (ร้อยละ 45.5) ที่มีรายได้จากการทอผ้าในสัดส่วนที่สูงกว่าหรือใกล้เคียงกับรายได้จากการเกษตร
2. กลุ่มทอผ้าจากอำเภอทุ่งช้าง ปัว และ เวียงสา มีรายได้รวมเฉลี่ยสูงสุด
3. รายได้จากการประเมินผลผลิตพบว่าร้อยละ 79.2 มาจากการผลิตผ้าขึ้น และร้อยละ 20.8 มาจากการผลิตผลิตภัณฑ์ประกอบผ้า ผลผลิตรวมของกลุ่มทอผ้ามีมูลค่าประมาณ 6,762,675 บาท ต่อเดือน หรือประมาณ 60 ล้านบาทต่อปีโดยประมาณว่ามีการทอผ้าอย่างจริงจังเพียง 9 เดือน

6.1.11 โครงสร้างผลผลิต

6.1.11.1 ผ้าขึ้น

โครงสร้างของผลผลิตผ้าขึ้นของอำเภอต่างๆสามารถสรุปได้ดังนี้

- ผ้าลายไทลื้อผลิตที่อำเภอปัวมากที่สุด (ร้อยละ 75.71) ของผลิตภัณฑ์ทั้งจังหวัด
- ผ้าลายน้ำไหลผลิตที่อำเภอเวียงสา (ร้อยละ 53.13) และที่อำเภอปัว (ร้อยละ 28.26)
- ผ้าลายขึ้นป้อมผลิตที่อำเภอเวียงสามากที่สุด (ร้อยละ 79.47)
- ผ้าพื้นผลิตกันหลากหลายที่อำเภอปัว (ร้อยละ 39.68) อำเภอเวียงสา (ร้อยละ 38.10)

อำเภอนาน้อย (ร้อยละ 11.11) และอำเภอทุ่งช้าง (ร้อยละ 9.52)

- ผ้าลายจิดและลายโคมผลิตมากที่อำเภอทุ่งช้าง (ร้อยละ 64.29) และอำเภอปัว (ร้อยละ 35.71)

- ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ทำรายได้มากที่สุดในหมวดนี้คือ ผ้าลายน้ำไหล (ร้อยละ 34.99) รองลงมาคือ ผ้าลายไทลื้อ (ร้อยละ 33.03) และ ผ้าลายขึ้นป้อม (ร้อยละ 22.83) ของรายได้จากการผลิตผ้าขึ้นทั้งหมด

รายละเอียดต่างๆสามารถอ้างอิงได้จากตารางที่ 6.2

6.1.11.2 ผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทย

สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 หมวดดังนี้

- หมวดสินค้าแต่งตัว (เสื้อ ผ้าคลุมไหล่ สไบ หมวก) มีรายได้ร้อยละ 28.78 ของรายได้ทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าที่ผลิตในจังหวัด รายได้สูงสุดจากสินค้าหมวดผลิตที่อำเภอปัว (ร้อยละ 92.23)
 - หมวดสินค้าใช้ส่วนตัว (ข่าม กระเป๋ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าขามผ้า พวงกุญแจ) มีรายได้ร้อยละ 26.36 ของรายได้ทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าที่ผลิตในจังหวัด รายได้กระจายที่อำเภอเวียงสา (ร้อยละ 41.35) อำเภอปัว (ร้อยละ 33.15) อำเภอทุ่งช้าง (ร้อยละ 16.20)
 - หมวดสินค้าใช้ภายในบ้าน (ผ้าคลุมตู้ ผ้าปูโต๊ะ ผ้ารองจาน ตุ๊ก ม่าน พรม) มีรายได้ ร้อยละ 44.85 ของรายได้ทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าที่ผลิตในจังหวัด รายได้กระจายที่อำเภอปัว (ร้อยละ 43.81) อำเภอทุ่งช้าง (ร้อยละ 27.94) อำเภอเชียงกลาง (ร้อยละ 17.30)
 - อำเภอปัวมีการผลิตผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยมากที่สุด (ร้อยละ 54.5)
- ส่วนรายละเอียดย่อยสามารถดูได้จากตารางที่ 6.5

6.1.12 กลุ่มลูกค้า

กลุ่มทอผ้าในจังหวัดน่านมีการกระจายดังนี้

- นักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 81.6
- นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ร้อยละ 26.5
- คนท้องถิ่น ร้อยละ 76
- ร้านค้า ร้อยละ 8

6.1.13 ปัญหาต่างๆ

เนื่องจากข้อมูลต่างๆในแง่ปัญหามีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาก หากพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเราไม่สามารถจะสรุปประเด็นสำคัญๆได้ คณะผู้วิจัยจึงอาศัยลักษณะของผลผลิตที่แตกต่างกันและปริมาณของผลผลิตมาแยกแยะกลุ่มทอผ้า กลุ่มทอผ้าที่น่าจะมีบทบาทมากในจังหวัดน่านในปัจจุบันและอนาคตคือ กลุ่มทอผ้าในอำเภอปัว อำเภอทุ่งช้าง และอำเภอเวียงสา ซึ่ง 3 อำเภอนี้มีรายได้รวมถึง 5.44 ล้านบาทต่อเดือน หรือประมาณร้อยละ 80.5 ของรายได้จากกลุ่มทอผ้าทั้งหมดในจังหวัด นอกจากนี้หากพิจารณาสัดส่วนของผู้ผลิตต่อประชากรเพศหญิง 1,000 คน ตามตารางที่ 6.6 แล้ว จะพบว่า สัดส่วนผู้ผลิตต่อประชากรหญิง 1,000 คนในอำเภอปัว อำเภอทุ่งช้างและอำเภอเวียงสา มีค่าสูงสุดใน 3 อันดับแรก ซึ่งสนับสนุนข้อมูลว่า 3 อำเภอเป็นแหล่งที่มีกำลังการผลิตผ้าไทยมากในจังหวัดน่าน

6.1.14 ลักษณะกลุ่มทอผ้าในอำเภอต่างๆ (รายละเอียดสามารถอ้างอิงได้จากตารางที่ 6.7)

6.1.14.1 กลุ่มทอผ้าที่อำเภอเวียงสา

เป็นกลุ่มทอผ้าขนาดกลางมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 37.20 คน และมีการก่อตั้งมาโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 5 ปี (4.33 ปี) มีความหนาแน่นของกลุ่มสูงที่สุด กิจกรรมส่วนใหญ่คล้ายกับกลุ่มทอผ้าในอำเภออื่นๆ นอกจากอำเภอปัว และ อำเภอ พงษ์ช้าง คือมีการทอผ้า การปั่นด้ายเอง จัดหาปัจจัยการผลิตและหาตลาดเอง มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์น้อย มีความสัมพันธ์เฉพาะกลุ่มที่อยู่ภายในจังหวัด กิจกรรมระหว่างกลุ่มคือการทอผ้า ไม่มีการว่าจ้างแรงงาน การสนับสนุนส่วนใหญ่ได้มาในส่วนเครื่องมือ (กี่) และปัจจัยการผลิต แหล่งปัจจัยการผลิตมาจากการผลิตเองหรือหาซื้อภายในจังหวัด การกำหนดราคาส่วนมากทางกลุ่มทอผ้าเป็นผู้กำหนด มีความพอใจในราคาขายสูง ปัญหาที่เผชิญอยู่ในเรื่องของ วัตถุดิบทั้งราคาสูงและขาดแคลน บุคลากรที่ขาดฝีมือ คุณภาพของผ้าชิ้นไม่อยู่ระดับที่พอใจ ช่องทางที่จัดจำหน่ายส่วนใหญ่คือการขายส่ง

จากการสำรวจผลผลิตพบว่าผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่คือผ้าลายน้ำไหล (ร้อยละ 53.13 ของจังหวัด) ชิ้นป่อง (ร้อยละ 79.47 ของจังหวัด) และ ผ้าพื้น ส่วนผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยมีการผลิตเฉพาะในสินค้าหมวดที่ใช้ส่วนตัวและแต่งกายเท่านั้นซึ่งมีมูลค่าไม่สูงนัก

6.1.14.2 กลุ่มทอผ้าที่อำเภอทุ่งช้าง

เป็นกลุ่มทอผ้าขนาดใหญ่มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยสูงสุดถึง 52.83 คน และมีการก่อตั้งมาโดยเฉลี่ยนานที่สุดคือ 9.29 ปี มีความหนาแน่นของกลุ่มปานกลาง กิจกรรมส่วนใหญ่คือการทอผ้า การปั่นด้ายเอง กลุ่มทอผ้าในอำเภอนี้จัดหาปัจจัยการผลิตที่น้อยลงอย่างเห็นได้ชัด (ร้อยละ 71.40) เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นที่มีถึงร้อยละ 84.30 และมีการขายผ่านตัวกลางถึงร้อยละ 85.7 เมื่อเทียบกับเฉลี่ยทั้งจังหวัดที่มีเพียง ร้อยละ 60.78 มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์น้อย (ร้อยละ 28.60) เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย (ร้อยละ 35.29) ซึ่งเป็นที่น่าสงสัย มีความสัมพันธ์ทั้งกลุ่มที่อยู่ภายในจังหวัดและนอกจังหวัด แต่สัดส่วนของกลุ่มภายในจังหวัดสูงกว่า กิจกรรมระหว่างกลุ่มคือการปัก ถัก ปั่นด้าย หาตลาด และจัดหาปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นจากการทอในอำเภอทั่วไป เริ่มมีการว่าจ้างแรงงาน ได้รับการสนับสนุนในระดับต่ำกว่าเฉลี่ย แหล่งปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่มาจากการผลิตเองหรือหาซื้อจากต่างจังหวัด และมีการได้รับจากผู้มาซื้ออีกด้วย การกำหนดราคามีการกำหนดหลายวิธีได้แก่ ผู้ผลิตกำหนด ผู้ซื้อกำหนด และร่วมกันกำหนด แต่ไม่มีการกำหนดโดยทางกลุ่มเพียงผู้เดียว มีความไม่พอใจในราคาขายสูง ปัญหาที่เผชิญอยู่ในเรื่องของ วัตถุดิบที่มีราคาสูง บุคลากรที่ขาดฝีมือ มีปัญหาในด้านการบวนการผลิต พบปัญหาทางด้านการแข่งขัน ช่องทางที่จัดจำหน่ายส่วนใหญ่คือการขายส่ง แต่เริ่มมีร้านขายของตนเอง

จากการสำรวจผลผลิตพบว่าผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่คือผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในหมวดสินค้าใช้ภายในบ้านซึ่งมีมูลค่าถึงร้อยละ 27.94 ของจังหวัด

6.1.14.3 กลุ่มทอผ้าที่อำเภอปัว

เป็นกลุ่มทอผ้าขนาดใหญ่มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยสูงถึง 50.45 คน และมีการก่อตั้งมาโดยเฉลี่ย 8.18 ปี มีความหนาแน่นของกลุ่มสูง กิจกรรมส่วนใหญ่คือการทอผ้า การหาตลาด การหาปัจจัยการผลิตเอง จุดที่น่าสังเกตคือกลุ่มทอผ้าในอำเภอนี้มีการปั่นด้ายเองน้อยมาก (ร้อยละ 27.30) เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นที่มีถึงร้อยละ 60.70 มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ถึงร้อยละ 54.50 และมีการขายผ่านตัวกลางถึงร้อยละ 81.80 มีความสัมพันธ์ทั้งกลุ่มที่อยู่ภายในจังหวัดและนอกจังหวัด แต่สัดส่วนของกลุ่มภายในจังหวัดสูงกว่า กิจกรรมระหว่างกลุ่มมีน้อยมาก เริ่มมีการว่าจ้างแรงงาน ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนในด้านปัจจัยการผลิต แหล่งปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่มาจากการผลิตเองหรือหาซื้อจากต่างจังหวัด การกำหนดราคามีการกำหนดหลายวิธีได้แก่ ผู้ผลิตกำหนด กลุ่มกำหนด และร่วมกันกำหนด แต่ส่วนใหญ่ผู้ผลิตเป็นผู้กำหนดเอง มีความไม่พอใจในราคาขายสูง ปัญหาที่เผชิญอยู่ในเรื่องของ วัตถุดิบที่มีราคาสูง บุคลากรที่ขาดฝีมือ คุณภาพผลิตภัณฑ์ต้องปรับปรุง ตระหนักถึงปัญหาที่ตลาดมีผลผลิตมากเกินไป และมีปัญหาด้านการชำระเงิน ช่องทางที่จัดจำหน่ายส่วนใหญ่คือการขายส่ง แต่เริ่มมีร้านขายของตนเอง

จากการสำรวจผลผลิตพบว่าผลิตภัณฑ์คือผ้าลายไทลื้อ (ร้อยละ 75.71 ของจังหวัด) ไทลื้อเดี่ยว (ร้อยละ 66.67 ของจังหวัด) และ ผ้าพื้น (ร้อยละ 39.68) ส่วนผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยมีการผลิตสูงในแทบทุกหมวด หมวดสินค้าแต่งกาย (ร้อยละ 92.23 ของจังหวัด) หมวดสินค้าใช้ส่วนตัว (ร้อยละ 33.15) และหมวดสินค้าใช้ภายในบ้าน (ร้อยละ 43.81)

ตารางที่ 6.2 ผลผลิตของกลุ่มทอดผ้าตามประเภทของผ้าจีน

อำเภอ	ตำบล	กลุ่ม	ผ้าจีน										
			ไทยลื้อ	ไทยลื้อเดี่ยว	น้ำไหล	จีนป๋อง	จีนดิน จก	จีนมัน	จีนเขียง แสน	ผ้าพื้น	ลายฉ้าง	กำเคิบ	โกน/ขีด
น่าน้อย	สถาน	บ้านสถาน	7.5	0	12.5	6	5	0	0	0	0	0	0
	ศรีสะเกษ	ข้าวก้อม	0	0	7.5	40	50	30	30	20	0	0	0
	บัวใหญ่	สมหลม	100	100	0	0	150	0	0	0	0	0	0
		สันพยอม	0	0	0	0	0	30	0	0	30	0	0
		หนองห้า	8	0	15	5	0	0	0	50	0	0	0
	เขียงของ	น้ำหิน	5	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0
รวม			120.5	100	35	56	205	60	30	70	30	0	0
ภูเพียง	นาบึง	นาบึง	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
เวียงสา	กลางเวียง	คอนไชย ใต้	0	0	150	175	0	0	0	0	0	0	0
	ส้าน	ไผ่งาม	0	0	900	900	0	0	0	0	0	0	0
		พระเนตร	0	0	100	80	0	0	0	0	0	0	0
		ส้าน	0	0	50	50	0	0	0	0	0	0	0
		ใหม่	0	0	200	100	0	55	0	0	0	0	0
		ส้านเหนือ	0	0	90	100	0	0	0	0	0	0	0
	น้ำมวบ	น้ำมวบ	0	0	20	45	0	0	0	240	0	0	0
	ขี้ง	ผาโพธิ์ ทอง	0	0	50	20	0	0	0	0	0	0	0
		ขี้งใต้	0	0	100	150	0	5	0	0	0	0	0
รวม			0	0	1660	1620	0	60	0	240	0	0	0
เมือง	กองควาย	น้ำครก ใหม่	20	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0
	สวก	ชาวหลวง	0	0	25	50	0	0	0	0	0	0	0
		นายน	100	0	100	100	0	0	0	0	0	0	0
รวม			120	0	145	150	0	0	0	0	0	0	0
ทำวังผา	ขอมพระ	ถ่อน	0	0	120	0	0	0	0	0	0	0	0
	ป่าคา	ผาขมูล	30	0	17.5	30	0	10	0	0	0	2	0
รวม			30	0	137.5	30	0	10	0	0	0	2	0

ตารางที่ 6.2 ผลผลิตของกลุ่มทอผ้าตามประเภทของผ้าจีน (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	กลุ่ม	ผ้าจีน										
			ไทยลื้อ	ไทยลื้อเดี่ยว	น้ำไหล	จีนป๋อง	จีนตีน จก	จีนม่าน	จีนเขียง แสน	ผ้าพัน	ลายฉวาง	คำเคิบ	โคม/จิต
เขื่องกลาง	เขื่องกลาง	ศรีอุดม	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	พระพุทธ บาท	วังทอง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ภูแหน	10	0	10	10	0	0	0	10	0	0	0
รวม			40	0	10	10	0	0	0	10	0	0	0
ทุ่งช้าง	ปอน	ปอน	86	0	114	0	0	0	0	0	0	0	0
		หล่ายทุ่ง	40	0	40	40	0	0	0	0	0	0	40
		ใหม่	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	60
		ป่าเปือย	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80
	งอบ	ทุ่งฮ่อม	0	0	0	0	0	0	0	60	0	0	0
รวม			206	0	254	40	0	0	0	60	0	0	180
ปัว	ศิลาแลง	บ้านเฮี้ย	100	200	30	0	0	0	0	0	0	0	0
		ดื่นตก	100	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0
		หัวน้ำ	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		หัวคอย	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ศาลา	50	0	0	25	0	0	0	0	0	0	0
		คอนไซ	1250	0	550	0	0	0	0	250	0	0	0
	วรรณคร	เก็ด	200	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0
		คอนแก้ว	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	100
		ร้องแง	17.5	0	17.5	7.5	0	0	0	0	0	0	0
		คอนแก้ว2	250	0	125	100	0	0	0	0	0	0	0
รวม			2233	200	883	132.5	0	0	0	250	0	0	100
ขอรวม			2949	300	3124	2039	205	130	30	630	30	2	280

ตาราง 6.2 สัดส่วนผลผลิตผ้าจีน (ต่อ)

	ผ้าจีน																
	ไทยลื้อ	%	ไทยลื้อเดี่ยว	%	น้ำไหล	%	จีนป่อง	%	จีนตีนจก	จีนม่าน	จีนเขียงแสน	ผ้าพัน	%	ลายส้าง	คำเคียบ	โคม/จิด	%
อำเภอ																	
นาน้อย	120.50	4.09%	100.00	33.33%	35.00	1.12%	56.00	2.75%	205.00	60.00	30.00	70.00	11.11%	30.00	0.00	0.00	0.00%
ภูเพียง	200.00	6.78%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00%	0.00	0.00	0.00	0.00%
เวียงสา	0.00	0.00%	0.00	0.00%	1,660.00	53.13%	1,620.00	79.47%	0.00	60.00	0.00	240.00	38.10%	0.00	0.00	0.00	0.00%
เมือง	120.00	4.07%	0.00	0.00%	145.00	4.64%	150.00	7.36%	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00%	0.00	0.00	0.00	0.00%
ท่าวังผา	30.00	1.02%	0.00	0.00%	137.50	4.40%	30.00	1.47%	0.00	10.00	0.00	0.00	0.00%	0.00	2.00	0.00	0.00%
เชียงกลาง	40.00	1.36%	0.00	0.00%	10.00	0.32%	10.00	0.49%	0.00	0.00	0.00	10.00	1.59%	0.00	0.00	0.00	0.00%
ทุ่งช้าง	206.00	6.98%	0.00	0.00%	254.00	8.13%	40.00	1.96%	0.00	0.00	0.00	60.00	9.52%	0.00	0.00	180.00	64.29%
ปัว	2,233.00	75.71%	200.00	66.67%	883.00	28.26%	132.50	6.50%	0.00	0.00	0.00	250.00	39.68%	0.00	0.00	100.00	35.71%
รวม	2,949.50		300.00		3,124.50		2,038.50		205.00	130.00	30.00	630.00		30.00	2.00	280.00	
มูลค่า	1,769,700.00		60,000.00		1,874,700.00		1,223,100.00		123,000.00	52,000.00	18,000.00	50,400.00		18,000.00	1,200.00	168,000.00	5,358,100.00

ИМПУЛЬСЫ ВНЕШНЕГО ПОЛЯ

อำเภอ	ตำบล	กลุ่ม	หมวดสินค้าแต่งกาย				หมวดสินค้าใช้ส่วนตัว					หมวดสินค้าใช้ภายในบ้าน					
			เสื้อ	ผ้า	สไบ	หมวก	ผ้า	ข้อม	เช็ดหน้า	กระเป๋า	พวง	ผ้า	ผ้า	ผ้า	ตุ่ง	บ้าน	พรม
				คลุมไหล่				ขาวม้า			กุญแจ	คลุมตัว	ปุ้ตะ	รองจาน			
นายน้อย	ตลาด	บ้านตลาด	0	0	13	0	20	23	0	0	0	5	0	0	0	0	
	ศรีตะกษ	ข้าวกล้อง	0	0	20	0	13	0	90	0	0	0	0	0	0	0	
	บัวใหญ่	สมหลม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		สันพยอม	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		หนองห้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	เรียงของ	น้ำหิน	0	0	0	0	10	30	50	0	0	0	0	0	0	0	
รวม			0	0	33	0	60	53	140	0	0	5	0	0	0	0	
ภูเพียง	นาบึง	นาบึง	0	0	0	0	50	0	150	0	0	60	0	0	0	0	
เวียงตา	กลางเวียง	ดอนไชยใต้	0	0	0	50	0	2,100	650	0	0	0	30	0	0	0	
	ส้าน	ไผ่จาม	0	0	0	0	0	0	350	0	0	0	200	0	0	0	
		พระนคร	0	0	0	0	0	50	200	0	0	0	0	0	0	0	
		ส้าน	0	0	0	0	20	0	80	0	0	0	0	0	0	0	
		ใหม่	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		ส้านเหนือ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	น้ำวน	น้ำวน	0	0	0	0	180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	จิ่ง	ผาโพธิ์ทอง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		จิ่งใต้	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
รวม			0	0	0	50	200	2,150	1,280	0	0	0	230	0	0	0	

ตารางที่ 6.3 ผลโดยรวมประเภทผลิตภัณฑ์ประกอบผ้า (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	กลุ่ม	หมวดผลิตภัณฑ์แต่งกาย				หมวดผลิตภัณฑ์ส่วนตัว					หมวดผลิตภัณฑ์ภายในบ้าน										
			เสื้อ	ผ้า	สไบ	หมวก	ผ้า	ข้อม	ผ้า	เช็ดหน้า	กระเป๋า	พวง	ผ้า	คลุมตัว	ผ้า	ปูโต๊ะ	ผ้า	ตุ่ง	ม่าน	พรม		
เมือง	กองควาย	น้ำครกใหม่	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	ตวก	ชาวหลวง	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		นามน	0	0	0	0	0	0	0	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0		
รวม			0	0	0	0	0	0	0	50	100	0	50	0	0	0	0	0	0	0		
ท่าวังผา	จอมพระ	ถ่อน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	ป่าคา	ผาญก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
รวม			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0		
เขื่องกลาง	เขื่องกลาง	ศรีอุดม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	
	พระพุทธบาท	วังทอง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	70	0	75	0	0	0	0	0	0	
		ภูแหน	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	300	5	0	0	0	
รวม			0	0	0	0	0	30	0	0	0	55	170	0	75	300	5	0	0	0	0	
ทุ่งช้าง	ปอน	ปอน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		หล่ายทุ่ง	5	0	200	0	400	400	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ใหม่	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		ป่าเปือย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	งอบ	ทุ่งถุ่น	0	0	0	0	0	0	0	0	0	180	0	0	0	0	0	0	0	0	500	
			5	0	200	0	400	400	0	0	0	180	200	0	0	0	0	0	0	0	500	
	รวม																					
ปัว	ศิลาแดง	บ้านชัย	0	0	10	0	50	0	100	0	0	30	30	0	50	30	0	50	30	0	0	
		ดินตก	160	0	0	0	500	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

ตารางที่ 6.3 ผลผลิตรวมประเภทผลิตภัณฑ์ประมงน้ำ (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	กลุ่ม	หมวดสินค้าต่างกาย				หมวดสินค้าใช้ส่วนตัว					หมวดสินค้าใช้ภายในบ้าน					
			เกลือ	ผ้า	สไบ	หมวก	ผ้า	ย้อม	ผ้า	เช็ดหน้า	กระเป๋	พวง	ผ้า	คลุมตัว	ผ้า	รองเท้า	ผ้า
		หัวน้ำ	30	28	0	0	0	30	0	55	200	0	0	0	0	0	0
		หัวดอย	0	0	0	30	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ศาลา	0	10	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ดอนไชย	0	1,200	0	0	0	0	0	400	0	900	0	1,200	0	0	0
	วรรณคร	เก็ด	0	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ดอนแก้ว	30	0	0	0	0	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0
		ร้องแง	20	0	0	0	70	30	0	0	0	0	0	0	100	0	0
		ดอนแก้ว2	0	0	0	0	0	0	0	250	0	0	0	0	0	0	0
รวม			240	1,238	40	30	720	140	100	755	200	930	30	1,200	150	30	0
ขอรวม			245	1,238	273	80	1,460	2,773	1,970	805	300	1,280	630	1,275	450	35	500

ตารางที่ 6.4 สัดส่วนผลผลิตผ้าจีน

ไทยลื้อ	1,769,700.00	33.03%
ไทยลื้อเคียว	60,000.00	1.12%
น้ำไหล	1,874,700.00	34.99%
จีนป๋อง	1,223,100.00	22.83%
จีนตีนจก	123,000.00	2.30%
จีนม่าน	52,000.00	0.97%
จีนเชียงแสน	18,000.00	0.34%
ผ้าพื้น	50,400.00	0.94%
ลายลัวะ	18,000.00	0.34%
กำเคียบ	1,200.00	0.02%
โคม/จิด	168,000.00	3.14%
รวม	5,358,100.00	

ตารางที่ 6.4 สัดส่วนของผลผลิตต่อผลผลิตรวม (ต่อ)

ชนิด	ราคาต่อชิ้น	มูลค่า (บาท)	% (ต่อหมวด)	% (ต่อยอดรวม)
เสื้อ	500	122,500	0.30	0.09
ผ้าคลุมไหล่	200	247,500	0.61	0.18
สไบ	120	32,700	0.08	0.02
หมวก	20	1,600	0.00	0.00
รวม		404,300		0.29
ผ้าขาวม้า	100	146,000	0.39	0.10
ย่าม	50	138,625	0.37	0.10
ผ้าเช็ดหน้า	20	39,400	0.11	0.03
กระเป๋า	50	40,250	0.11	0.03
พวงกุญแจ	20	6,000	0.02	0.00
รวม		370,275		0.26
ผ้าคลุมตู้	200	256,000	0.41	0.18
ผ้าปูโต๊ะ	200	126,000	0.20	0.09
ผ้ารองจาน	40	51,000	0.08	0.04
ถุง	200	90,000	0.14	0.06
ม่าน	200	7,000	0.01	0.00
พรม	200	100,000	0.16	0.07
รวม		630,000		0.45
ยอดรวม		1,404,575		

ตารางที่ 6.5 ผลผลิตของกลุ่มทอดผ้าประเภทผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทย

อำเภอ	หมวดสินค้าแต่งกาย									
	เสื้อ	(%)	ผ้าคลุมไหล่	(%)	สไบ	(%)	หมวก	(%)	รวม	บาท
น่าน้อย	0	0.00%	0	0.00%	32.5	11.93%	0	0.00%	32.50	0.96%
ภูเพียง	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0.00	0.00%
เวียงสา	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	50	62.50%	50.00	0.25%
เมือง	0	0.00%	0	0.00%	0		0	0.00%	0.00	0.00%
ท่าวังผา	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0.00	0.00%
ชัยกลาง	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0.00	0.00%
ทุ่งช้าง	5	2.04%	0	0.00%	200	73.39%	0	0.00%	205.00	6.55%
ปัว	240	97.96%	1237.5	100.00%	40	14.68%	30	37.50%	1547.50	92.23%
ยอดรวม	245.00		1237.50		272.50		80.00		1835.00	

ตารางที่ 6.5 ผลผลิตของกลุ่มทอดผ้าประเภทผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทย (ต่อ)

อำเภอ	หมวดสินค้าใช้ส่วนตัว											
	ขาม	(%)	กระเป๋	(%)	ผ้าเช็ดหน้า	(%)	ผ้าขาวม้า	%	พวงกุญแจ	%	รวม	บาท
น่าน้อย	53	1.89%	0	0.00%	140	7.11%	60	4.11%	0	0.00%	253	3.09%
ภูเพียง	0	0.00%	0	0.00%	150	7.61%	50	3.42%	0	0.00%	200	2.16%
เวียงสา	2150	77.55%	0	0.00%	1280	64.97%	200	13.70%	0	0.00%	3630	41.35%
เมือง	30	1.08%	50	6.21%	300	15.23%	0	0.00%	100	33.33%	480	2.70%
ท่าวังผา	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%
ชัยกลาง	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	30	2.05%	0	0.00%	30	0.81%
ทุ่งช้าง	400	14.43%	0	0.00%	0	0.00%	400	27.40%	0	0.00%	800	16.20%
ปัว	140	5.05%	755	93.79%	100	5.08%	720	49.32%	200	66.67%	1915	33.15%
ยอดรวม	2773.00		805.00		1970.00		1460.00		300.00		7308.00	

ตารางที่ 6.5 ผลผลิตของกลุ่มหอผ้าประเภทผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทย (ต่อ)

อำเภอ	หมวดสินค้าใช้ภายในบ้าน													
	ผ้าคลุมตู้	%	ผ้าปูโต๊ะ	%	ผ้ารองจาน	%	ถุง	%	หมอน	%	หมอน	%	รวม	%
น่าน้อย	5	0.39%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	5	0.16%
ภูเพียง	60	4.69%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	60	1.90%
เวียงตา	0	0.00%	230	36.51%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	230	7.30%
เมือง	50	3.91%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	50	1.59%
ท่าวังผา	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%
เขียงกลาง	55	4.30%	170	26.98%	75	5.88%	300	66.67%	5	14.29%	0	0.00%	605	17.30%
ทุ่งช้าง	180	14.06%	200	31.75%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	500	100.00%	880	27.94%
ปัว	930	72.66%	30	4.76%	1200	94.12%	150	33.33%	30	85.71%	0	0.00%	2340	43.81%
ยอดรวม	1280		630.00		1275.00		450.00		35.00		500		4170	

ตารางที่ 6.6 ส่วนของผู้ผลิตค้าปลีกและผลิตภัณฑ์ประกอบค้าปลีกต่อประชากรหญิง 1,000 คน

อำเภอ	ตำบล	สัดส่วนต่อประชากรหญิง 1,000 คน
น่าน้อย	สถาน	8.361
	ศรีสะเกษ	4.249
	บัวใหญ่	62.776
	เขียงของ	26.362
	รวม	20.322
ภูเพียง	นาป่า	10.480
	รวม	10.480
เวียงสา	กลางเวียง	14.004
	สัน	64.284
	น้ำมวบ	21.127
	ซ่ง	48.150
	รวม	33.892
เมือง	กองควาย	8.073
	สวก	14.140
	รวม	11.275
สองแคว	นาไร่หลวง	6.456
	รวม	6.456
ท่าวังผา	จอมพระ	11.240
	ป่าคา	22.954
	ผาคอ	13.316
	รวม	15.978
เขียงกลาง	เขียงกลาง	8.018
	พระพุทธบาท	21.489
	เปือ	8.051
	รวม	11.514
ทุ่งช้าง	ป่อน	67.127
	งอบ	32.411
	รวม	45.161
ปัว	ศิลาแลง	177.284
	วรนคร	51.238
	ศิลาเพชร	8.663
	รวม	70.428
	รวมทั้งหมด	27.332

ตารางที่ 6.7 คุณลักษณะต่างๆ ของกลุ่มทอผ้า

คุณลักษณะ	กลุ่มทอผ้า		
	เวียงสา	ทุ่งช้าง	ปัว
1.อายุก่อตั้งเฉลี่ย(ปี)	4.33	9.29	8.18
2. สมาชิกเฉลี่ย (คน)	37.20	52.83	50.45
3. จำนวนกลุ่ม	12	7	11
4. แรงผลักดัน			
4.1 จัดตั้งเอง	33.33%	42.90%	63.60%
4.2 ราชการ	25.00%	0.00%	9.10%
4.3 ทั้งสองอย่าง	41.70%	57.10%	27.30%
5. การรวมตัวเป็นทางการ	50.00%	71.40%	63.60%
6. การดำเนินกิจกรรม			
6.1 การทอ	100.00%	100.00%	100.00%
6.2 การปัก	0.00%	14.30%	9.10%
6.3 การถัก	0.00%	0.00%	9.10%
6.4 การปั่นด้าย	83.30%	57.10%	27.30%
6.5 การจัดหาปัจจัยการผลิต	83.30%	71.40%	90.90%
6.6 การแปรรูปผลิตภัณฑ์	16.70%	28.60%	54.50%
6.7 การหาตลาดเอง	66.70%	71.40%	90.90%
6.8 การขาย ขนส่ง เอง	41.70%	85.70%	81.80%
7. การมีความสัมพันธ์	58.30%	57.10%	63.60%
7.1 ภายในจังหวัด	58.30%	57.10%	63.60%
7.2 ภายนอกจังหวัด	0.00%	28.60%	18.20%
8. กิจกรรมระหว่างกลุ่ม			
8.1 การทอ	50.00%	42.90%	27.30%
8.2 การปัก	0.00%	28.60%	0.00%
8.3 การถัก	0.00%	28.60%	0.00%
8.4 การปั่นด้าย	8.30%	28.60%	9.10%
8.5 การจัดหาปัจจัยการผลิต	16.70%	57.10%	18.50%
8.6 การแปรรูปผลิตภัณฑ์	0.00%	14.30%	9.10%
8.7 การหาตลาดเอง	16.70%	57.10%	36.40%

ตารางที่ 6.7 คุณลักษณะต่างๆ ของกลุ่มทอผ้า (ต่อ)

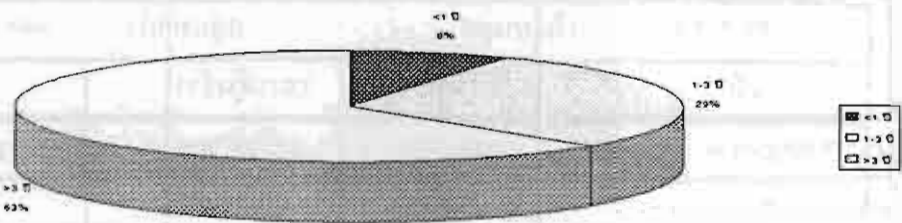
คุณลักษณะ	กลุ่มทอผ้า		
	เวียงสา	ทุ่งช้าง	ปัว
8.8 การขาย ขนส่ง เอง	8.30%	28.60%	36.40%
9. การว่าจ้างแรงงาน	0.00%	28.60%	27.30%
10. การสนับสนุน			
10.1 เครื่องมือ	50.00%	14.30%	45.50%
10.2 ปัจจัยการผลิต	66.70%	28.60%	72.70%
10.3 วิธีการผลิต	41.70%	14.30%	0.00%
10.4 การออกแบบ	41.70%	0.00%	27.30%
10.5 พาหนะในการขนส่ง	0.00%	0.00%	9.10%
11. แหล่งปัจจัยการผลิต			
11.1 ผลิตเอง	75.00%	85.70%	45.50%
11.2 ผู้ซื้อจัดมา	0.00%	28.60%	0.00%
11.3 ซื้อมาจากในจังหวัด	66.70%	42.90%	18.20%
11.4 ซื้อมาจากต่างจังหวัด	33.30%	71.40%	90.90%
12. การกำหนดราคา			
12.1 ผู้ผลิตกำหนด	8.30%	42.90%	45.50%
12.2 กลุ่มกำหนด	58.30%	0.00%	27.30%
12.3 ร่วมกันกำหนด	33.33%	57.10%	27.30%
12.4 ผู้ซื้อกำหนด	0.00%	42.90%	0.00%
13. ความไม่พอใจในราคา	33.33%	57.10%	54.50%
13.1 ราคาไม่คุ้มทุน	25.00%	28.60%	27.30%
13.2 ราคาไม่คงที่	16.70%	0.00%	27.30%
14. ปัญหาที่เผชิญในการผลิต			
14.1 วัตถุดิบ	91.70%	71.40%	100.00%
14.1.1 ขาดแคลน	50.00%	0.00%	18.20%
14.1.2 ราคาสูง	66.70%	17.40%	90.90%
14.2 เครื่องมือ	33.30%	0.00%	18.20%
14.2.1 ไม่เพียงพอ	25.00%	0.00%	18.20%

ตารางที่ 6.7 คุณลักษณะต่างๆ ของกลุ่มทอผ้า (ต่อ)

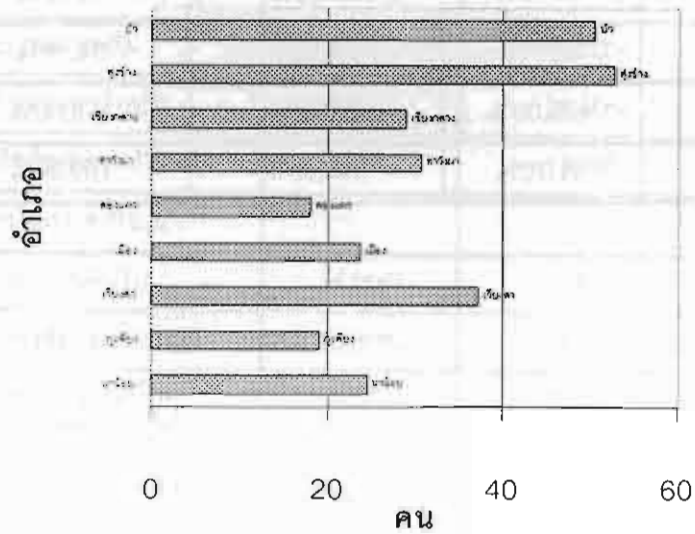
คุณลักษณะ	กลุ่มทอผ้า		
	เวียงสา	ทุ่งช้าง	ปัว
14.2.2 ควรปรับปรุง	8.30%	0.00%	9.10%
14.3 บุคลากร	83.30%	42.90%	81.80%
14.3.1 จำนวนน้อย	16.70%	0.00%	18.20%
14.3.2 ฝีมือต้องปรับปรุง	75.00%	42.90%	63.60%
14.3.3 ขาดทักษะทางการตลาด	75.00%	28.60%	27.30%
14.4 คุณภาพผลิตภัณฑ์	58.30%	14.30%	63.60%
14.4.1 ผ้าชิ้นควรปรับปรุง	58.30%	0.00%	36.40%
14.4.2 ผลิตภัณฑ์ควรปรับปรุง	0.00%	0.00%	27.30%
14.5 กระบวนการผลิต	8.30%	42.90%	9.10%
14.5.1 ผ้าชิ้นควรปรับปรุง	0.00%	28.60%	9.10%
14.5.2 ผลิตภัณฑ์ควรปรับปรุง	8.30%	14.30%	0.00%
15. ปัญหาในการจำหน่าย			
15.1 ผลผลิตมากเกินไป	25.00%	42.90%	72.70%
15.2 การแข่งขันระหว่างกลุ่ม	33.30%	71.40%	36.40%
15.3 การแข่งขันจากที่อื่นๆ	25.00%	57.10%	27.30%
15.4 การชำระเงิน	33.30%	57.10%	63.60%
15.5 การขนส่ง	0.00%	0.00%	9.10%
16. ความสำเร็จ			
16.1 สูง	16.70%	14.30%	0.00%
16.2 ปานกลาง	66.70%	85.70%	100.00%
16.3 ต่ำ	16.70%	0.00%	0.00%
17. ความสำเร็จในอนาคต			
17.1 สูง	33.30%	42.90%	18.20%
17.2 ปานกลาง	66.70%	42.90%	81.80%
17.3 ต่ำ	0.00%	14.30%	0.00%
18. ไม่ใช่ว่าได้หลัก	66.70%	28.60%	54.50%
19. ช่องทาง			

ตารางที่ 6.7 คุณลักษณะต่างๆ ของกลุ่มทอผ้า (ต่อ)

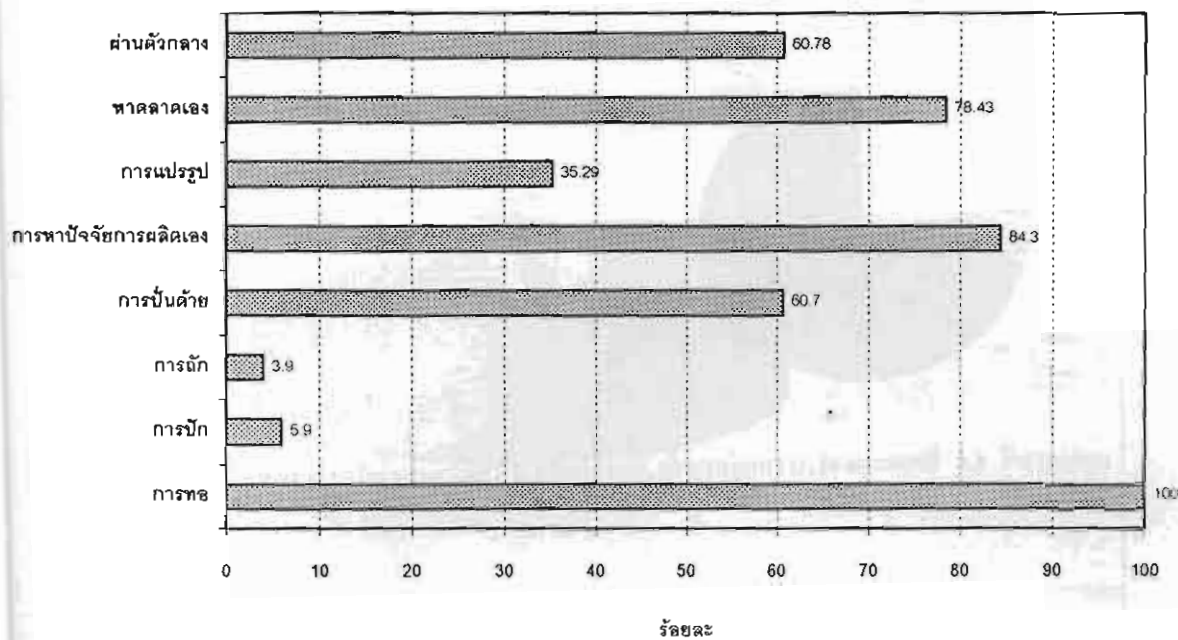
คุณลักษณะ	กลุ่มทอผ้า		
	เวียงสา	ทุ่งช้าง	ปัว
19.1 ขายส่ง	91.70%	85.70%	100.00%
19.2 ส่งออก	0.00%	0.00%	0.00%
19.3 ขายปลีก	100.00%	71.40%	90.90%
19.3.1 ห้องเที่ยวไทย	100.00%	57.10%	90.90%
19.3.2 ต่างชาติ	25.00%	14.30%	36.40%
19.3.3 ห้องถิ่น	91.30%	71.40%	54.50%
19.3.4 มีร้าน	0.00%	14.30%	9.10%
20. บทบาทในการเผยแพร่	58.30%	14.30%	81.80%
21. ควรมีบทบาท	41.70%	14.30%	54.50%
22. ทราบนโยบาย	100.00%	85.70%	100.00%
23. การมีส่วนร่วม	91.70%	100.00%	100.00%

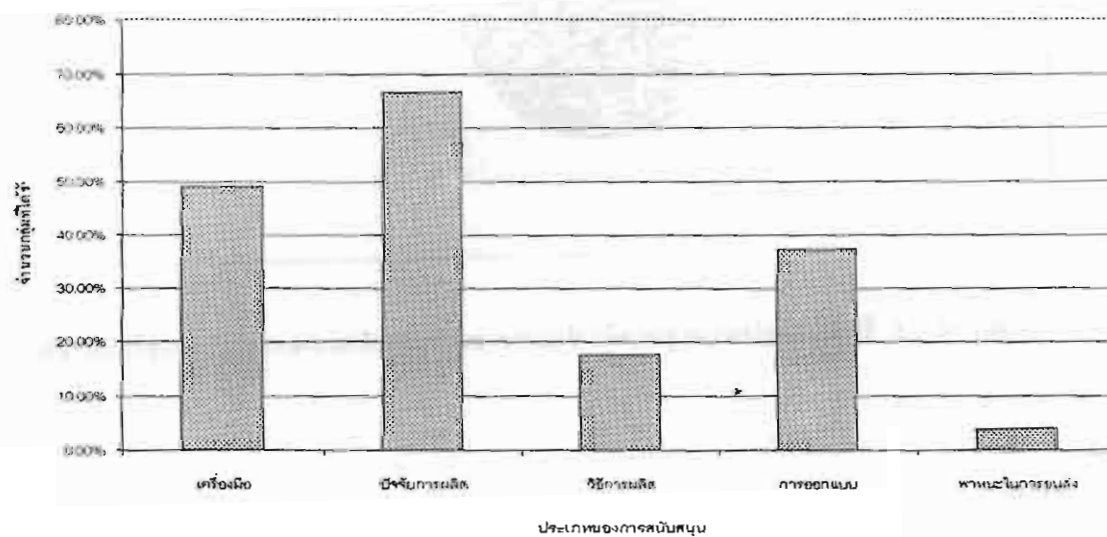
แผนภาพที่ 6.1 อายุของกลุ่มทอผ้า

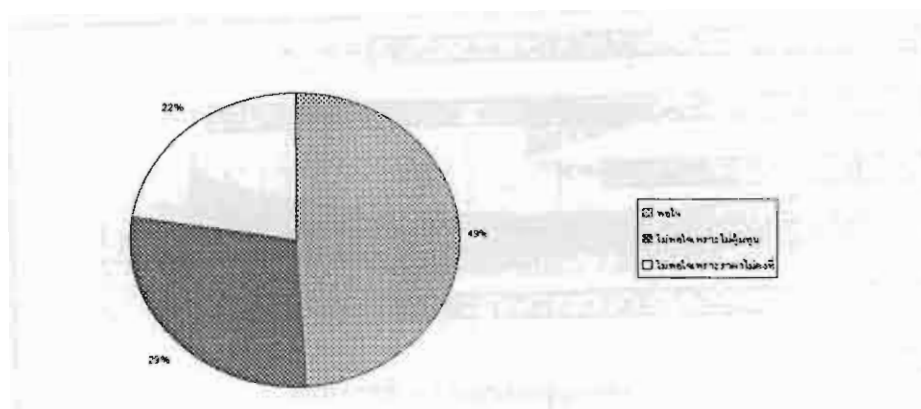
แผนภาพที่ 6.2 จำนวนสมาชิกของกลุ่มทอผ้า

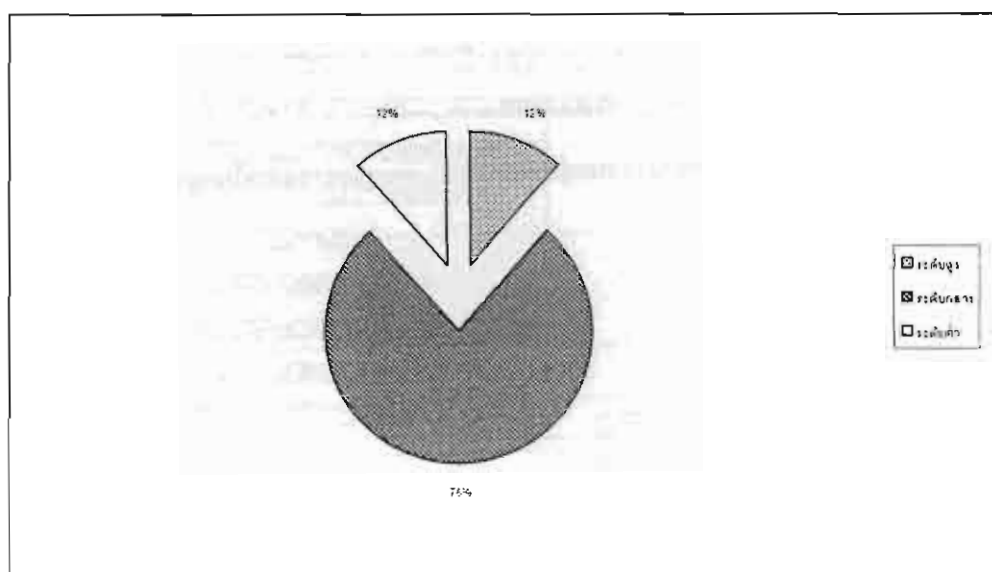
แผนภาพที่ 6.3 ร้อยละของจำนวนกลุ่มทอผ้า จำแนกตามกิจกรรมภายในกลุ่ม

แผนภาพที่ 6.4 ร้อยละของจำนวนกลุ่มทอผ้า จำแนกตามประเภทของการสนับสนุนที่ได้รับ

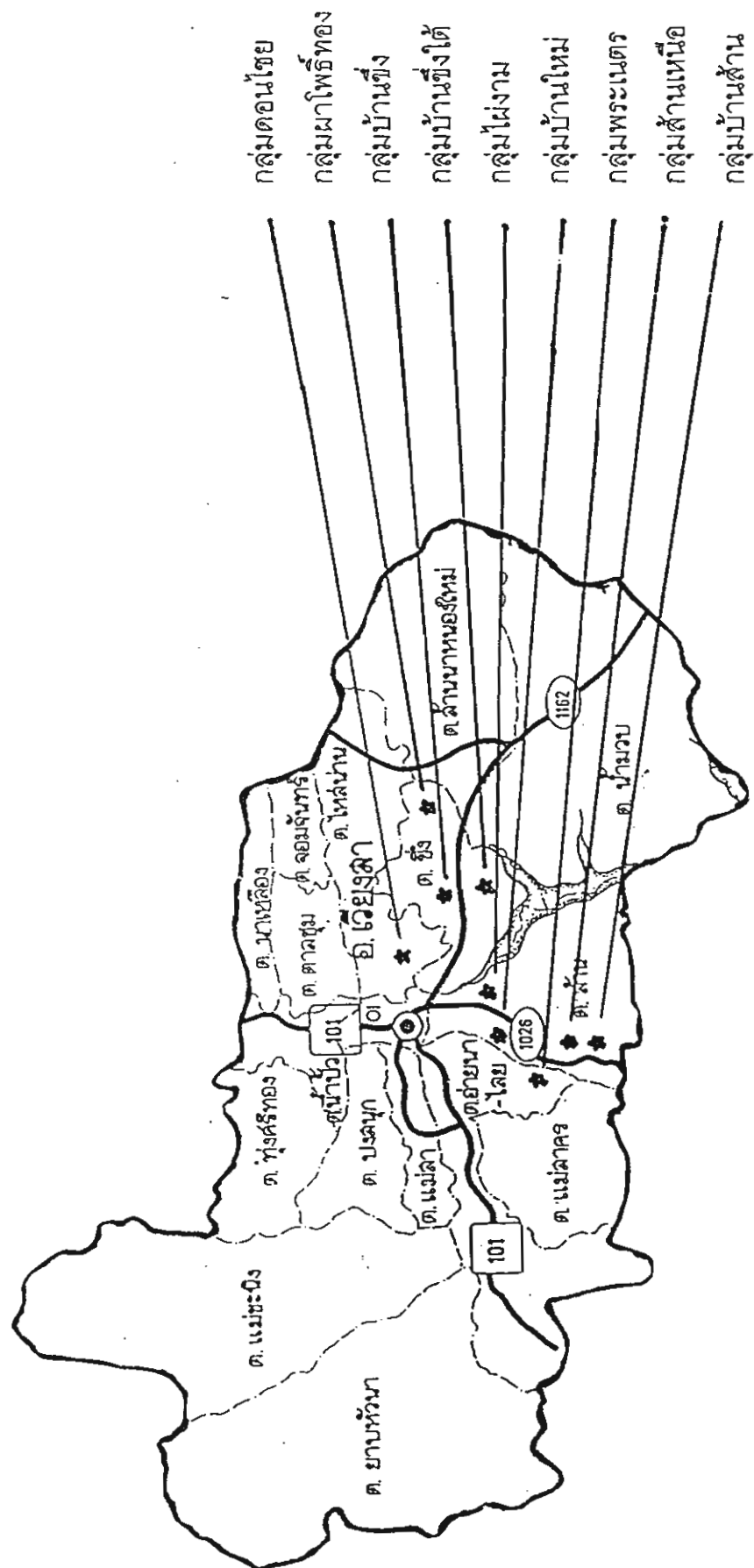

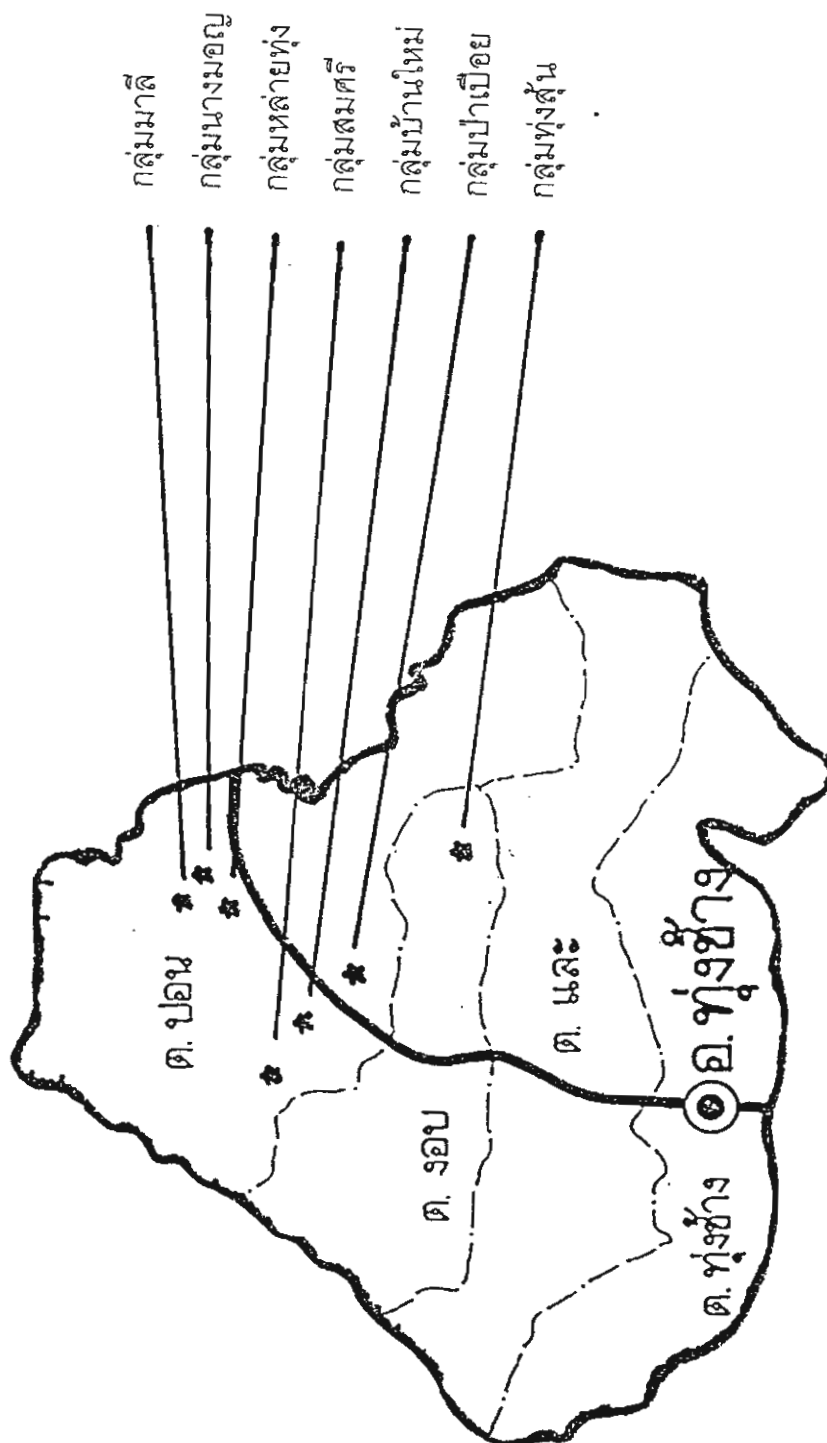
แผนภาพที่ 6.5 ร้อยละของจำนวนกลุ่มทอผ้า จำแนกตามระดับความพอใจในราคาที่สามารถขายได้

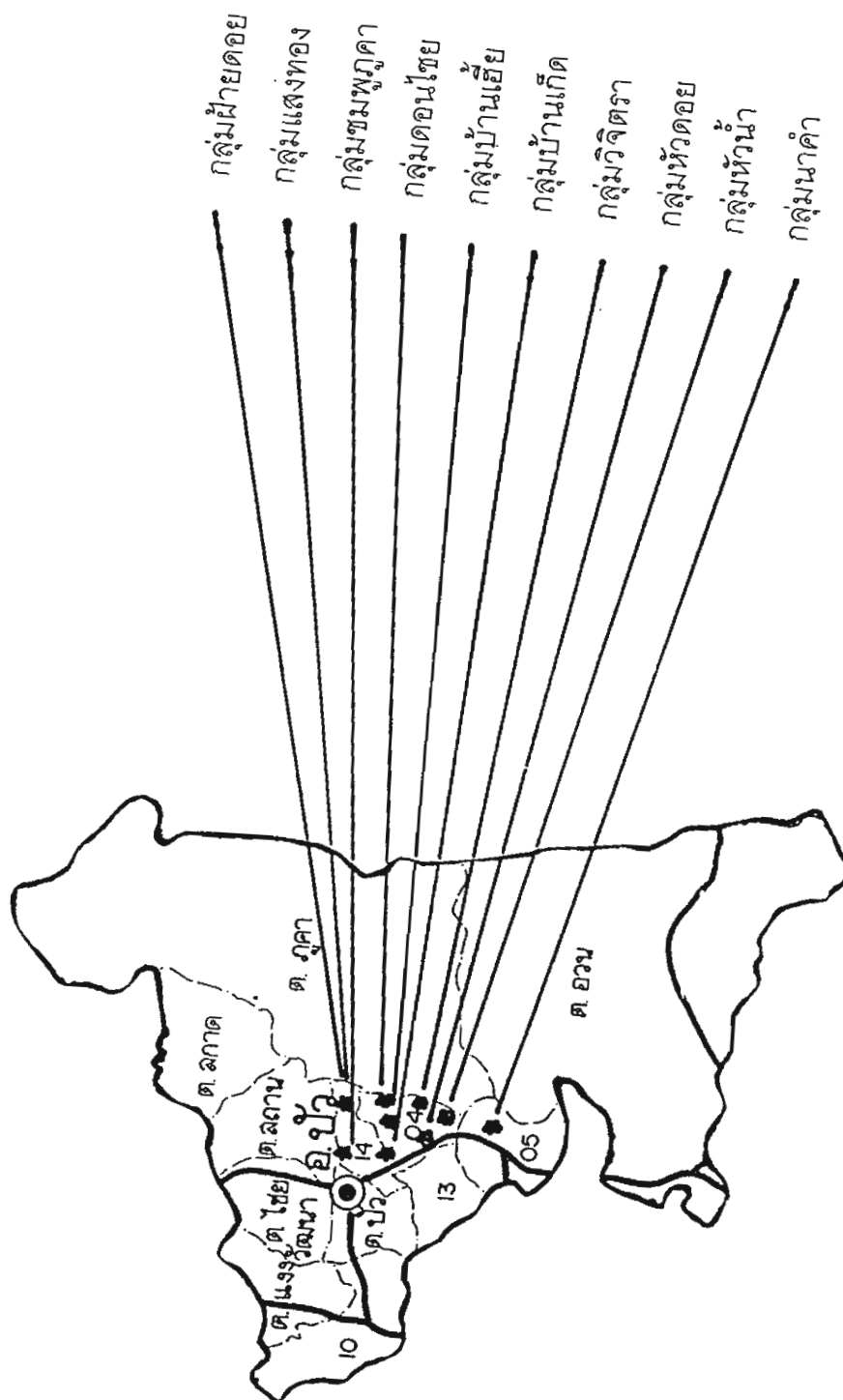

แผนภาพที่ 6.6 ร้อยละของจำนวนกลุ่มทอผ้า จำแนกตามความคิดเห็นถึงผลการดำเนินงานในปัจจุบัน

แผนภาพที่ 6. 8 แผนที่แสดงที่ตั้งของกลุ่มตัวอย่างของ 3 อำเภอ (เวียงสา พงษ์ช้าง และบัว)

6.2 ผลการสำรวจผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่าน (FORM B)

6.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ผลิต

จากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยพบว่า เป็นหญิงเกือบทั้งหมด มีเพียงกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งามเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่มีสมาชิกชายเพียง 1 คนและมีอายุแค่เพียง 18 ปี จากตารางที่ 6.8 แสดงให้เห็นว่าผู้ผลิตโดยส่วนมากสมรสแล้ว จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นส่วนมาก ยกเว้นในกลุ่มบ้านพระนคร บ้านซึ่งไค้ และบ้านนาคำที่มีผู้ผลิตจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา อายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 35 ปี ถึง 45 ปี ยกเว้นกลุ่มบ้านคอนไชย (เวียงสา) กลุ่มบ้านร้องแง และกลุ่มร้านแสงทอง ทั้งนี้เพราะมีผู้สูงอายุในกลุ่มบ้านคอนไชย (อายุ 66 ปี) กลุ่มบ้านร้องแง (อายุ 76 ปี) และ กลุ่มร้านแสงทอง (อายุ 61 ปี) เป็นที่น่าสังเกตว่าในอำเภอทุ่งช้างนั้นผู้ผลิตมีอายุน้อยกว่าผู้ผลิตในอำเภออื่น อายุของผู้ผลิตในอำเภอนี้อยู่ระหว่าง 24 ปี ถึง 52 ปี ในขณะที่ผู้ผลิตในอำเภอเวียงสา มีและอำเภอปัวมีอายุอยู่ระหว่าง 18-66 ปี และ 26-76 ปีตามลำดับ ผู้ผลิตส่วนมากมีสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน ส่วนมาก 2 คนที่เป็นผู้มีรายได้ในครอบครัว

6.2.2 ผลผลิตที่ผลิตส่วนใหญ่และกำลังการผลิต

ผู้ผลิตผ้าไทยส่วนใหญ่ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยเป็นรายได้รอง ยกเว้นในกลุ่มบ้านคอนไชยไค้ บ้านใหม่ และ บ้านหลายทุ่งที่ถือว่าการทอผ้าเป็นแหล่งรายได้หลัก เป็นที่น่าสังเกตว่าในอำเภอเวียงสา นั้นการผลิตผ้าไทยเกือบจะกลายเป็นแหล่งรายได้หลัก คือร้อยละ 42 ของผู้ผลิตในอำเภอนี้กล่าวว่าการทอผ้าไทยเป็นอาชีพหลัก (ดูตารางที่ 6.8) ในขณะที่ผู้ผลิตในอำเภอทุ่งช้างและอำเภอปัวยังถือว่าการผลิตผ้าไทยเป็นอาชีพรอง (ร้อยละ 82.54 และ 71.89 ตามลำดับ) หากพิจารณารวมทั้ง 3 อำเภอจะพบว่าผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยร้อยละ 69 ถือว่าการผลิตนี้เป็นแหล่งรายได้รอง

ตารางที่ 6.9 แสดงให้เห็นว่าผ้าและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าส่วนใหญ่ที่ผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาผลิตนั้นคือผ้าซูดลายน้ำไหล (ร้อยละ 87 ของผู้ผลิตในอำเภอเวียงสา) ในขณะที่ในอำเภอทุ่งช้างและอำเภอปัวผลิตผ้าซูดหรือผ้าสองซายลายไทลื้อมากกว่าลายน้ำไหล (ร้อยละ 31 และ 56 ตามลำดับ) นอกจากผ้าซูดลายน้ำไหลแล้ว ในอำเภอเวียงสายังผลิตผ้าซูดลายป้อมเป็นหลักอีกด้วยแค่ผลิตน้อยกว่าลายน้ำไหล ส่วนในอำเภอทุ่งช้างนั้นมีการผลิตผ้าฝ้ายพื้นมากในกลุ่มบ้านทุ่งฮุ่น นอกนั้นผลิตผ้าซูดลายโคม ในขณะที่ในอำเภอปัวมีการผลิตผ้าซูดสองซายซึ่งนอกจากลายไทลื้อแล้วยังมีลายช้างและขกคอก

นอกจากผ้าชิ้นที่ผู้ผลิตผลิตเป็นส่วนใหญ่แล้ว ผู้ผลิตในกลุ่มบ้านทุ่งฮุ่นยังผลิตผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมเตียง และพรมเช็ดเท้าเป็นส่วนมากด้วย ในขณะที่ผู้ผลิตในกลุ่มทอผ้าในอำเภอปัวมีการผลิตผ้า

คลุมไหล่ สไบ ผ้าพันคอ ผ้าปูที่นอน ผ้าปูโต๊ะ ผ้าขาวม้า เป็นส่วนใหญ่ และมีการแปรรูปผ้าไทยเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มาก เช่น ที่ใส่จดหมาย หมวก ที่ใส่แว่น มือถือ ผ้ารองจาน อีกด้วย

ตารางที่ 6.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้ต่อปีของผู้ผลิตผ้าไทย และผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยจำแนกตามกลุ่มทอผ้า จากตารางนี้จะเห็นได้ว่า กลุ่มทอผ้าในอำเภอเวียงสาโดยส่วนมาก (7 กลุ่มใน 9 กลุ่ม) ผู้ผลิตมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงกว่าผู้ผลิตในกลุ่มทอผ้าในอำเภออื่น กลุ่มที่ผู้ผลิตมีรายได้เฉลี่ยต่อปีสูงสุดคือกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม โดยรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 58,280 บาทต่อปีต่อคน หรือ ประมาณ 4,800 บาทต่อเดือนต่อคน ส่วนกลุ่มที่ผู้ผลิตมีรายได้เฉลี่ยต่อปีต่ำสุดคือกลุ่มทอผ้าบ้านร่องแง โดยมีรายได้เฉลี่ย 10,715 บาทต่อปีต่อคน หรือประมาณ 900 บาทต่อเดือนต่อคน

หากประมาณรายได้รวมต่อปีของแต่ละกลุ่มทอผ้าโดยใช้รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีที่ประมาณได้ใน ตารางที่ 6.11 จะพบว่ารายได้รวมต่อปีของกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งามมีค่าสูงสุดคือกลุ่มทอผ้านี้มีรายได้ 5,886,280 บาท และ 4,414,710 บาท หากพิจารณาว่ามีการทำงาน 12 เดือนต่อปี และ 9 เดือนต่อปีตามลำดับ (ดูตารางที่ 6.11) และรายได้รวมต่อปีของกลุ่มทอผ้าในอำเภอเวียงสา (เฉพาะ 9 กลุ่ม) นั้นมีค่าสูงสุด ในขณะที่กลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งฮุ่น และ กลุ่มทอผ้าสหกรณ์บ้านคอนไชย มีรายได้รวมต่อปีสูงสุดในบรรดากลุ่มทอผ้าในอำเภอทุ่งช้าง และอำเภอปัวตามลำดับ

6.2.3 สถานะภาพการเข้าร่วมกลุ่มผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยในจังหวัดน่านของผู้ผลิต

ในอดีตผู้ผลิตส่วนใหญ่ร้อยละ 96 ไม่เคยเข้าร่วมกลุ่มที่เกี่ยวกับการผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยอื่นมาก่อน ในกลุ่มบ้านซั้งใต้ (อายุกลุ่ม 1 ปี) และกลุ่มบ้านซั้ง (อายุกลุ่ม 2 ปี) นั้น มีผู้ผลิตที่เคยร่วมกลุ่มอื่นมาก่อนถึงร้อยละ 55 และ 43 โดยเคยเป็นสมาชิกในกลุ่มบ้านผาโพธิ์ทอง (อายุกลุ่ม 9 ปี) และเป็นสมาชิกในกลุ่มนั้นนาน 1-5 ปี ดังนั้นอาจพอสรุปได้ว่ากลุ่มทอผ้าบ้านซั้งใต้และบ้านซั้ง น่าจะเป็นการแตกตัวของกลุ่มผู้ผลิตจากกลุ่มบ้านผาโพธิ์ทอง

ในปัจจุบันผู้ผลิตเป็นสมาชิกในกลุ่มที่ระบุแล้วยังเป็นสมาชิกในกลุ่มอื่นด้วย ประมาณร้อยละ 3 โดยเฉลี่ยแล้วผู้ผลิตเป็นสมาชิกในกลุ่มปัจจุบันประมาณ 6.16 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประมาณ 7.27 ปี) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ผลิตในแต่ละกลุ่มเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มเป็นเวลาแตกต่างกัน (ดูตารางที่ 6.12) ผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาอยู่เป็นสมาชิกในกลุ่มปัจจุบันโดยเฉลี่ยเป็นเวลาน้อยกว่าผู้ผลิตในอำเภอทุ่งช้างและปัว ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มทอผ้าในอำเภอเวียงสานั้นส่วนใหญ่เริ่มก่อตั้งมาไม่นานนัก

ผู้ผลิตทุกคนในกลุ่มเกือบทุกกลุ่มเป็นสมาชิกของกลุ่มโดยตรง ยกเว้น กลุ่มบ้านทุ่งฮุ่น กลุ่มร้านวิจิตร สิงห์คำ กลุ่มฝ้ายคอย และกลุ่มร้านแสงทองที่ผู้ผลิตทั้งหมดเป็นลูกจ้างของกลุ่ม และที่บ้านหัวน้ำนั้นร้อยละ 14.28 ของผู้ผลิตเป็นลูกจ้าง

ก่อนที่ผู้ผลิตจะเข้าร่วมกลุ่มในปัจจุบันส่วนมากไม่เคยได้รับการอบรมที่เป็นทางการเกี่ยวกับกระบวนการผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยมาก่อน (ร้อยละ 90.54) ส่วนผู้ผลิตที่เคยได้รับการอบรมที่เป็นทางการมาก่อนนั้นส่วนมากอยู่ที่อำเภอเวียงสา และการอบรมที่ได้รับคือ

1. ได้รับการอบรมจากวิทยากรผู้ทอผ้ารุ่นเก่าๆ เป็นเวลาประมาณ 1 เดือน
2. ไปเรียนการทอผ้าโดยตรงที่นางสมบูรณ์ กลุ่มบ้านไผ่งาม 1 ปี
3. ได้รับการอบรมการทอผ้า ย้อมสี ที่เชียงใหม่
4. อบรมการผลิต การทอผ้าขั้นพื้นฐาน การย้อมสี โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนสนับทุน เมื่อปี 2543 เป็นเวลา 1 วัน และอีกครั้งที่จัดโดยกรมอุตสาหกรรม
5. ส่วนที่อำเภอทุ่งช้าง ผู้ผลิตได้รับการอบรมดังนี้
6. อบรมการทอผ้า เย็บผ้า ย้อมสีจากพัฒนาชุมชน เมื่อปี พ.ศ. 2523
7. อบรมการทอ เมื่อปี พ.ศ. 2525 โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและพัฒนาชุมชน
8. สำหรับผู้ผลิตในอำเภอบัวได้รับการอบรมคือ
9. อบรมการทอผ้าด้วยกี่กระตุก โดยพัฒนาชุมชน เมื่อปี พ.ศ. 2537 เป็นเวลา 1 เดือน
10. อบรมที่องค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องการทอ ออกแบบลวดลายใหม่ๆ
11. อบรมการย้อมสีที่บ้านดินคอก อ.บัว
12. เข้าอบรมการทอ ได้รับการสอนลายน้ำไหล เมื่อปี 2541 จากกรมแรงงาน

ตารางที่ 6.13 แสดงร้อยละของผู้ผลิตต่อความคิดเห็นในเรื่องประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกลุ่มจำแนกตามกลุ่ม ผู้ผลิตร้อยละ 88.29 คิดว่าการรวมกลุ่มช่วยเพิ่มรายได้ ร้อยละ 84.43 คิดว่าเป็นโอกาสที่ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร้อยละ 68.67 คิดว่าทำให้ได้เพื่อนมากขึ้น หากพิจารณาลงไปในระดับอำเภอจะพบว่าผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาเห็นว่าการรวมกลุ่มทำได้เพื่อนมาก (ร้อยละ 71.29) ในขณะที่ผู้ผลิตในอำเภอทุ่งช้าง นั้นเห็นว่าการรวมกลุ่มทำได้เพื่อนมากขึ้นเพียงร้อยละ 64.19 ทั้งนี้เพราะกลุ่มที่อำเภอเวียงสามีสถานที่ตั้งกลุ่มชัดเจน บางกลุ่มมีโรงทอ ซึ่งสมาชิกจะมาทำงานร่วมกัน แต่สภาพกลุ่มที่อำเภอทุ่งช้างนั้นมีเพียง 2 กลุ่มเท่านั้นที่มีโรงทอผ้าชัดเจน (กลุ่มบ้านใหม่ และบ้านทุ่งสุ่น)

ส่วนประโยชน์จากการออกแบบลายผ้านั้น ผู้ผลิตในอำเภอบัวเห็นว่ากลุ่มให้ประโยชน์ในด้านนี้มาก (ร้อยละ 69.04) ในขณะที่ผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาเห็นประโยชน์ด้านนี้น้อย (ร้อยละ 22.95) สำหรับประโยชน์ด้านการจัดหาปัจจัยการผลิตและการตลาดให้นั้น ผู้ผลิตร้อยละ 47.44 และ 49.88 เห็นว่ากลุ่มให้ประโยชน์ในด้านนี้

ตารางที่ 6.14 แสดงถึงร้อยละของผู้ผลิตจำแนกตามแหล่งที่ได้รับความรู้และทักษะในการผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยเป็นครั้งแรก จะเห็นว่าผู้ผลิตส่วนใหญ่ได้รับความรู้ในการผลิตครั้งแรกมาจากคนในครอบครัว (ร้อยละ 43.41) รองลงมาคือ เพื่อนสมาชิกกลุ่มและฝึกฝนด้วยตนเอง (ร้อยละ 31.49 และ 11.95 ตามลำดับ) เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาได้รับความรู้ในการผลิตครั้งแรกมาจากเพื่อนสมาชิกกลุ่มไม่ใช่คนในครอบครัว ซึ่งแตกต่างจากผู้ผลิตในอำเภอทุ่งช้างและอำเภอปัว แสดงว่าการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการทอผ้าในชนเผ่าไทลื้อนั้นยังคงดำรงอยู่ ถึงแม้จะไม่มากก็ตาม ส่วนคนเมือง (คนเวียงสา) นั้นระบบของกลุ่มมีความเข้มแข็งเพียงพอที่ใช้เป็นแหล่งในการถ่ายทอดความรู้ด้านการทอผ้าได้ สำหรับบทบาทของรัฐในการเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้นี้จะกระจายตัวอยู่ในอำเภอเวียงสามากกว่าอำเภออื่น โดยหน่วยงานที่เข้ามามีบทบาทในการถ่ายทอดทักษะการทอผ้าคือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน พัฒนาชุมชน กรมอุตสาหกรรม และศูนย์อุตสาหกรรม ภาคที่ 1 จ.เชียงใหม่

ผู้ผลิตส่วนใหญ่ทำการผลิตที่บ้าน (ร้อยละ 82) ส่วนผู้ผลิตที่ทำการผลิตที่กลุ่มเป็นส่วนมากจะเป็นกลุ่มที่มีสถานที่ชัดเจน (มีโรงทอ) เช่น กลุ่มบ้านไผ่งาม กลุ่มบ้านพระเนตร กลุ่มบ้านทุ่งส่น และกลุ่มบ้านนาคำ

ตารางที่ 6.15 แสดงร้อยละของผู้ผลิตจำแนกตามหน้าที่ที่ทำในกลุ่ม จะเห็นว่าผู้ผลิตส่วนใหญ่ทำหน้าที่ทอผ้า (ร้อยละ 96.87) รองลงมาคือบรรจุหีบห่อ (ร้อยละ 84.55) ปั่นด้าย (ร้อยละ 59.17) นอกจากนั้นก็ทำหน้าที่ในการซ่อมแซมเครื่องมือ (ร้อยละ 28.22) สอนสมาชิก (ร้อยละ 24.36) จะเห็นว่าผู้ผลิตในกลุ่มบ้านคอนไชยใต้ (อำเภอเวียงสา) นั้นทำหน้าที่ในการสอนสมาชิกกลุ่มถึงร้อยละ 68.75 ส่วนหน้าที่ในการวางลายนั้น ผู้ผลิตทำหน้าที่นี้เพียงร้อยละ 13.81 หากพิจารณาในหน้าที่ของการตลาดแล้วปรากฏว่ามีผู้ผลิตที่ทำหน้าที่นี้เพียงร้อยละ 4.78 เท่านั้น

เมื่อเข้าร่วมกลุ่มแล้วผู้ผลิตส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผ้าไทย (ร้อยละ 73.63) จากตารางที่ 6.16 จะเห็นว่า มีผู้ผลิตทั้งหมดอยู่ถึง 6 กลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผ้าไทยเลย คือ กลุ่มบ้านส้าน กลุ่มบ้านส้านเหนือ กลุ่มบ้านใหม่ (อำเภอทุ่งช้าง) กลุ่มบ้านป่าเปือย กลุ่มวิจิตร สิงห์คำ และกลุ่มร้านแสงทอง สำหรับการอบรมที่ผู้ผลิตได้รับเพิ่มเติมหลังการเข้าร่วมกลุ่มมีดังนี้คือ

ผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาได้รับการอบรมในหัวข้อดังนี้

1. การทอผ้า การย้อมสี การขาย การตลาด การบัญชี โดยกรมอุตสาหกรรมและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนให้การสนับสนุน
2. การทอผ้าจากพัฒนาชุมชน
3. การบริหารจัดการกลุ่ม โดยพัฒนาชุมชน และพาไปดูงานกลุ่มทอผ้าที่ จ. เชียงราย

ผู้ผลิตในอำเภอทุ่งช้างได้รับการอบรมในหัวข้อดังนี้

1. การย้อมผ้าจากกลุ่มทุ่งสุน
2. การทอผ้าลายไทลื้อ การตัดเย็บเสื้อผ้า

สำหรับผู้ผลิตในอำเภอบัวได้รับการอบรมในหัวข้อดังนี้

1. การย้อมด้วยสีธรรมชาติ การผสมสีย้อมผ้า การตลาด เทคนิคการทอผ้า จากกลุ่มฮักเมืองน่าน
2. การทอผ้าลายน้ำไหลไทลื้อ การล้วงผ้าลายน้ำไหล การเก็บมุก การพัฒนาการทอผ้าลายต่างๆ เช่น การทำลายขิด สอดคั่น และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้าคลุมไหล่ ผ้าถุง จาก องค์การบริหารส่วนตำบลและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
3. เทคนิคการย้อมผ้าจากกรมอุตสาหกรรม
4. การตลาดที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

6.2.4 ปัญหาในการเข้าร่วมกลุ่มและทักษะที่ควรได้รับการพัฒนา

ตารางที่ 6.17 แสดงค่าประมาณจำนวนและร้อยละของผู้ผลิตที่ไม่ประสบปัญหาในการเข้าร่วมกลุ่ม จากตารางจะเห็นว่า มีผู้ผลิตร้อยละ 56.70 ที่ไม่ประสบปัญหาในการเข้าร่วมกลุ่ม แต่มีผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาเพียงร้อยละ 35.13 ที่ไม่ประสบปัญหาในการเข้าร่วมกลุ่ม หากพิจารณาลงในแต่ละกลุ่มผู้ผลิตแล้วจะพบว่า กลุ่มทอผ้าในอำเภอเวียงสาส่วนมากสมาชิกประสบปัญหาในการเข้าร่วมกลุ่ม ปัญหาที่ผู้ผลิตประสบคือปัญหาด้านการตลาดและการเงิน โดยมีผู้ผลิตที่ประสบปัญหาด้านการตลาดและการเงินคิดเป็นร้อยละ 88.58 และ 31.70 ของผู้ผลิตที่มีประสบปัญหาทั้งหมดในอำเภอเวียงสา ตามลำดับ ส่วนในอำเภอทุ่งช้างนั้นผู้ผลิตประสบปัญหาด้านการตลาดและการเงินเช่นกันแต่ค่าประมาณนั้นมีค่าน้อยกว่า (ร้อยละ 87.30 และ 27.78) ในขณะที่ผู้ผลิตในอำเภอบัวประสบปัญหาด้านการตลาดน้อยกว่าแต่กลับประสบปัญหาด้านการเงินมากกว่า (ร้อยละ 44 และ 39.25) ส่วนปัญหาในด้านระดับฝีมือนั้นผู้ผลิตใน 3 อำเภอประสบปัญหาด้านนี้ไม่มากนักคือร้อยละ 13.08 ของ ผู้ผลิตที่มีประสบปัญหาทั้งหมด

สำหรับทักษะที่ควรได้รับการพัฒนานั้น ในตารางที่ 6.18 แสดงให้เห็นว่า ผู้ผลิตร้อยละ 74.29 เห็นว่าควรได้รับการพัฒนาด้านการตลาด รองลงมาคือเทคนิคการวางตลาด (ร้อยละ 64.79) เทคนิคการทอ (ร้อยละ 34.80) เทคนิคการย้อมผ้า (ร้อยละ 19.18) ผู้ผลิตเกือบทุกกลุ่มเห็นว่าควรพัฒนาทักษะด้านการตลาดมากกว่าทักษะด้านอื่น ยกเว้นผู้ผลิตในกลุ่มวิจิตรฯ สิงห์คำ กลุ่มบ้านทุ่งสุน กลุ่มร้านแสงทอง เพราะผู้ผลิตทั้งหมด เป็นลูกจ้าง ส่วนผู้ผลิตในกลุ่มทอผ้าบ้านซึ้ง (อายุกลุ่ม 2 ปี) ที่เห็นความสำคัญของเทคนิคการทอผ้ามากกว่าทักษะการตลาด อาจเป็นเพราะยังเป็นกลุ่มใหม่ ซึ่งยังขาดทักษะในการทอผ้าอยู่ สำหรับผู้ผลิตในกลุ่มทอผ้าบ้านเฮี้ยเห็นความสำคัญ

ของเทคนิคการวางตลาดมากกว่าการตลาด อาจสืบเนื่องจากทางกลุ่มมีลูกค้าหลักและมีร้านของตัวเอง

6.2.5 อนาคตของกลุ่ม

เมื่อผู้ผลิตเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าไทยแล้วส่วนมากพอใจที่เป็นสมาชิกและส่วนมากคิดว่าจะยังคงเป็นสมาชิกกลุ่มต่อไป (ร้อยละ 98.29) ทั้งนี้ผู้ผลิตในกลุ่มบ้านคอนไชยใต้ กลุ่มนางสมศรี สะท้าน และกลุ่มทอผ้าบ้านดินคกบางส่วนที่ไม่พอใจในการเป็นสมาชิกของกลุ่ม (ร้อยละ 12 ร้อยละ 30 และร้อยละ 8 ของผู้ผลิตทั้งหมดตามลำดับ) โดยให้เหตุผลว่า จะจัดตั้งกลุ่มใหม่เนื่องจากแยกหมู่บ้าน ได้รับค่าจ้างไม่แน่นอน ค่าจ้างถูกลง ไม่สามารถหาตลาดเองได้จำเป็นต้องเป็นสมาชิกต่อไป ถ้ามีตลาดเองจะออกจากกลุ่ม ราคาต่ำแรงถูกแต่ไม่มีอาชีพอื่น เสริมรายได้ต้องทำต่อไป

ผู้ผลิตส่วนมากเห็นว่าในอนาคต 5 ปี การดำเนินงานของกลุ่มจะดีขึ้น (ร้อยละ 78.05) ผู้ผลิตในอำเภอทุ่งช้างเพียงร้อยละ 55.18 เท่านั้นที่เห็นว่าอนาคต 5 ปี การดำเนินงานของกลุ่มดีขึ้น ในขณะที่ผู้ผลิตในอำเภอเวียงสา และอำเภอปัวถึงร้อยละ 88.99 และ 78.32 ตามลำดับที่มีความเห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มในอนาคต 5 ปี จะดีขึ้น ตารางที่ 6.19 แสดงร้อยละของผู้ผลิตจำแนกตามกลุ่มและความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกลุ่มในอนาคต 5 ปี จากตารางจะเห็นว่าผู้ผลิตทุกคนใน 6 กลุ่มทอผ้าเห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มน่าจะดีขึ้นในอนาคต มีกลุ่มทอผ้า 6 กลุ่มที่มีผู้ผลิตบางคนในกลุ่มเห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มในอนาคต 5 ปี จะแย่ลง คือ กลุ่มบ้านไผ่งาม (ร้อยละ 6.67) กลุ่มนางสมศรี สะท้าน (ร้อยละ 40) กลุ่มบ้านหลายทุ่ง (ร้อยละ 7.69) กลุ่มบ้านใหม่ (อำเภอทุ่งช้าง) (ร้อยละ 10) กลุ่มบ้านเก็ด (ร้อยละ 7.14) และ กลุ่มร้านแสงทอง (ร้อยละ 7.69) โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีตลาดแน่นอน มีคู่แข่งมากขึ้น ราคาผ้าลดลง ราคาวัตถุดิบแพงขึ้น มีการกดราคา พ่อค้าคนกลางไปรับผ้าจากลาว ค่าใช้จ่ายในการขนส่งผลผลิตสูงขึ้น สำหรับผู้ผลิตที่เป็นลูกจ้างให้เหตุผลว่าค่าแรงถูก มีสมาชิกบางคนพยายามแยกตัวออกไป เนื่องจากสมาชิกไม่พอใจในค่าแรง ส่วนผู้ผลิตที่เห็นว่าการดำเนินงานของกลุ่มในอนาคตจะดีขึ้นได้ให้เหตุผลดังนี้

ผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาได้ให้เหตุผลว่า

1. สมาชิกพัฒนาฝีมือให้ดีขึ้น คุณภาพผ้าดีขึ้นเรื่อยๆ
2. หน่วยงานราชการเข้ามาสนับสนุน ถ้ามีตลาดรับซื้อมากขึ้น และผลิตภัณฑ์ทอผ้าเป็นที่รู้จักและสนใจของคนทั่วไป
3. มีสมาชิกกลุ่มเพิ่มมากขึ้น ช่วยกันผลิต กลุ่มมีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันดี สมาชิกมากขึ้น ร่วมมือกันพัฒนาด้านต่างๆ แก่สมาชิก
4. ผ้าที่ทอยังขายได้ ทั้งนี้เพราะยังเป็นที่ต้องการของตลาด
5. มีความพยายามร่วมตัวกัน ในการจัดหาตลาดเพิ่มขึ้น

6. เศรษฐกิจน่าจะดีขึ้น
7. มีการจัดหาตลาดและมีการสร้างโรงทอเป็นศูนย์กลาง
8. ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรในท้องถิ่น และมีกลุ่มมากขึ้น
9. มีการส่งเสริมทักษะและการสนับสนุนจากคนในชุมชน
10. เมื่อมีการจัดตั้งกลุ่มจะได้รับความสนับสนุนช่วยเหลือจากองค์กรต่างๆ และหน่วยราชการ มากขึ้น
11. มีแหล่งเงินทุนที่สะสมเองไว้ในกลุ่ม

ส่วนผู้ผลิตในอำเภอทุ่งช้างให้เหตุผลว่า

1. มีตลาดจำหน่ายสินค้ามีมากขึ้น และได้รับการส่งเสริมด้านการตลาด
2. คาดว่าเศรษฐกิจจะดีขึ้น ทำให้ขายได้ดีขึ้น
3. ได้รับการส่งเสริมจากทางราชการ องค์กรการบริหารส่วนตำบล มากขึ้น
4. ฝีมือ และลายผ้า เนื้อผ้าคุณภาพดี และผ้ายังเป็นที่ต้องการของลูกค้า ขายได้ตลอด
5. กลุ่มมีเงินกองทุน และคณะกรรมการกลุ่มเข้มแข็ง

สำหรับผู้ผลิตในอำเภอบัวให้เหตุผลว่า

1. มีตลาดรองรับดีขึ้น ตลาดกว้างขึ้น คนรู้จักมากขึ้น ผ้ายังเป็นที่ต้องการของตลาด
2. ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาคเอกชน และภาครัฐบาลมากขึ้น โดยมีเจ้าหน้าที่มาแนะนำ
3. กลุ่มมีความสามัคคีดี สมาชิกกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การบริหารจัดการดี
4. ฝีมือสมาชิกได้มาตรฐาน คุณภาพการทอผ้าของกลุ่มสามารถพัฒนาไปได้มากกว่านี้
5. เศรษฐกิจน่าจะดีขึ้น
6. พยายามคัดแปลงเอาผ้ามาแปรรูป มีการผลิตการทอผ้าแบบใหม่เพิ่มขึ้น และทอผ้าได้ลวดลายใหม่ๆ มากขึ้น
7. สมาชิกมีรายได้สม่ำเสมอ
8. มีองค์กรของรัฐ เช่น พัฒนาชุมชน สภาวัฒนธรรมเข้ามาสนับสนุนด้านงบประมาณ

6.2.6 บทบาทในการถ่ายทอดทักษะ

ผ้าไทยนับเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของคนน่าน การสืบทอดเทคนิคและวิธีการทอผ้าให้กับชนรุ่นหลังจึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์นี้ จากตารางที่ 6.20 จะเห็นว่าผู้ผลิตผ้าไทยใน 3 อำเภอนี้มีเพียงร้อยละ 50.57 ที่ได้แสดงบทบาทในการถ่ายทอดทักษะในการทอผ้าไทยให้กับบุคคลอื่น ผู้ผลิตในอำเภอปัวแสดงบทบาทในการถ่ายทอดทักษะนี้น้อยสุด (ร้อยละ 36.56) ในขณะที่ผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาแสดงบทบาทนี้มากที่สุด (ร้อยละ 65.07) ผู้ผลิตส่วนมากถ่ายทอดทักษะในการทอผ้าให้แก่เพื่อนสมาชิกกลุ่ม รองลงมาคือ คนในครอบครัว จากข้อมูลที่ได้นี้จะเห็นว่ากลุ่มได้แสดงบทบาทในการเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้และทักษะในการทอผ้า ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่มารดาจะถ่ายทอดความรู้ในการทอผ้าให้กับลูกสาว และบิดาจะถ่ายทอดความรู้ในการสร้างและซ่อมแซมเครื่องมือให้กับลูกชาย อย่างไรก็ตามการถ่ายทอดทักษะในการทอผ้าในครอบครัวก็ยังคงอยู่แม้จะไม่มากนัก (ดูตารางที่ 6.21)

หากพิจารณาถึงลักษณะของผู้ผลิตที่มีบทบาทในการถ่ายทอดทักษะความรู้ด้านการทอผ้าไทยและจะพบว่าลักษณะทั่วไปนั้นไม่แตกต่างกับผู้ผลิตทั้งหมดเท่าใดนัก แต่หากพิจารณาถึงแหล่งความรู้ครั้งแรกที่ผู้ผลิตได้รับจะพบว่า ผู้ผลิตที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ครั้งแรกจากการฝึกฝนด้วยตนเอง (137 คน) นั้นร้อยละ 26.9 เท่านั้นที่มีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ต่อ ส่วนผู้ผลิตที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ครั้งแรกมาจากคนในครอบครัว (498 คน) เพื่อนสมาชิกกลุ่ม (361 คน) และเพื่อน (41 คน) นั้น ร้อยละ ประมาณ 50-60 เท่านั้นที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ต่อ (ดูแผนภาพที่ 6.9) ส่วนผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ในการทอผ้าเป็นครั้งแรกจากส่วนงานของรัฐและอื่นๆนั้น แม้จะมีปริมาณคนน้อย (52 คน และ 57 คน) แต่ส่วนมากได้แสดงบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ต่อ (ร้อยละ 81.98 และ 70.76) หากพิจารณาในแต่ละอำเภอจะพบว่า ร้อยละของผู้ผลิตที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าครั้งแรกได้แสดงบทบาทในการถ่ายทอดทักษะการทอผ้าแตกต่างกันในแต่ละอำเภอ

ตารางที่ 6.22 แสดงร้อยละของผู้ผลิตที่แสดงบทบาทในการถ่ายทอดความทักษะในการทอผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทยจำแนกตามอายุกลุ่มทอผ้า จะเห็นว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าผู้ผลิตจะเป็นสมาชิกในกลุ่มทอผ้าที่มีอายุมากหรือน้อยก็แสดงบทบาทในการถ่ายทอดทักษะไม่แตกต่างกัน คือประมาณร้อยละ 50 เท่านั้นที่แสดงบทบาทนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ผลิตในอำเภอปัวแม้จะอยู่ในกลุ่มที่มีอายุกลุ่มมากแต่ก็ไม่ได้แสดงบทบาทในการถ่ายทอดความรู้มากกว่าผู้ผลิตในกลุ่มทอผ้าที่มีอายุกลุ่มน้อย ผิดกับผู้ผลิตในอำเภอเวียงสาและอำเภอทุ่งช้าง

ตารางที่ 6.8 ร้อยละของผู้ผลิตข้าวตามลักษณะทั่วไป ผลผลิตส่วนใหญ่ที่ผลิต และการไปอยู่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่น

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ร้อยละรวมครัว	ร้อยละที่เข้าร่วมการศึกษาระดับพื้นที่	อัตราเฉลี่ย	ร้อยละของเกษตรกรที่ไปอยู่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่น	ร้อยละที่ขายให้สหกรณ์	ร้อยละของการไม่ขายให้สหกรณ์
1	กลุ่มพ่อค้าบ้านดอนไชยใต้	87.50	100.00	47.56	31.25	56.25	0.00
2	กลุ่มพ่อค้าบ้านไผ่งาม	80.00	86.67	40.53	60.00	93.33	0.00
3	กลุ่มบ้านพระนคร	100.00	41.67	35.92	83.33	100.00	0.00
4	กลุ่มบ้านสัน	81.82	63.64	37.09	90.91	81.82	0.00
5	กลุ่มพ่อค้าบ้านใหม่	92.31	84.62	39.15	23.08	53.85	0.00
6	กลุ่มพ่อค้าบ้านต้นหมื่น	90.00	60.00	38.40	100.00	80.00	0.00
7	กลุ่มพ่อค้าบ้านผาไฟไร่ทอง	100.00	72.73	45.91	63.64	100.00	0.00
8	กลุ่มพ่อค้าบ้านจิ้งใต้	90.91	45.45	38.91	63.64	100.00	0.00
9	กลุ่มพ่อค้าบ้านจิ้ง	85.71	71.43	38.00	85.71	85.71	0.00
รวมอำเภอเวียงสา		87.82	77.61	41.40	57.96	79.82	0.00
1	นางสมศรี สะกั้น	100.00	90.00	38.10	90.00	10.00	60.00
2	กลุ่มพ่อค้าบ้านห้วยทุ่ง	92.31	53.85	39.00	38.46	23.08	46.15
3	กลุ่มสตรีพ่อค้าบ้านใหม่	100.00	80.00	39.60	70.00	30.00	50.00
4	โครงการพ่อค้าหมู่บ้านเปือย	100.00	90.91	36.00	90.91	27.27	45.45
5	กลุ่มพ่อค้าบ้านทุ่งกุ่ม	86.67	66.67	35.20	100.00	13.33	0.00
รวมอำเภอทุ่งช้าง		92.45	71.45	36.82	82.54	18.66	26.92
1	กลุ่มพ่อค้าบ้านเดียด	93.33	80.00	43.60	66.67	0.00	40.00
2	กลุ่มพ่อค้าบ้านดินตอก	84.62	53.85	39.38	69.23	0.00	46.15
3	กลุ่มสตรีพ่อค้าบ้านหัวน้ำ	92.86	92.86	41.50	71.43	0.00	50.00
4	กลุ่มพ่อค้าบ้านหัวคอกหมู่ 6	92.86	92.86	43.71	71.43	0.00	28.57
5	วิจิตร สิงห์คำ	100.00	100.00	43.60	100.00	0.00	100.00
6	กลุ่มพ่อค้าบ้านเก็ด	85.71	85.71	44.14	78.57	0.00	21.43
7	กลุ่มพ่อค้าบ้านคอก	100.00	83.33	44.00	66.67	8.33	50.00
8	กลุ่มสตรีพ่อค้าบ้านร้องแง	66.67	75.00	52.17	83.33	16.67	8.33
9	กลุ่มพ่อค้าบ้านแสงทอง	92.31	84.62	46.31	53.85	0.00	30.77
10	กลุ่มพ่อค้าบ้านนาคำ	100.00	40.00	39.90	80.00	50.00	20.00
11	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านดอนไชย	93.33	86.67	39.80	73.33	0.00	13.33
รวมอำเภอปัว		91.24	81.70	43.04	71.89	3.54	33.19
รวมทั้ง 3 อำเภอ		90.27	78.54	41.41	68.90	32.43	20.67

ตารางที่ 6.9 ร้อยละของจำนวนผู้ผลิตที่ผลิตผ้าไทยจำแนกตามประเภทของผ้าไทยที่ผลิตเป็นส่วนใหญ่

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ผ้าชุด					
		ไทลื้อ	ไทลื้อเดิยว	น้ำไหล	จีนป๋อง	ผ้าพื้น	ไหม/ขิด
1	กลุ่มทอผ้าบ้านคอนไซใต้	0.00	6.25	56.25	43.75	0.00	0.00
2	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	0.00	0.00	93.33	13.33	0.00	0.00
3	กลุ่มบ้านพระเนตร	0.00	0.00	100.00	25.00	0.00	0.00
4	กลุ่มบ้านส้าน	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00
5	กลุ่มทอผ้าบ้านใหม่	0.00	0.00	100.00	7.69	0.00	0.00
6	กลุ่มทอผ้าบ้านส้านเหนือ	0.00	0.00	90.00	10.00	0.00	0.00
7	กลุ่มทอผ้าบ้านผาโพธิ์ทอง	0.00	0.00	100.00	36.36	36.36	0.00
8	กลุ่มทอผ้าบ้านจิ้งใต้	0.00	0.00	100.00	36.36	0.00	0.00
9	กลุ่มทอผ้าบ้านจิ้ง	0.00	0.00	85.71	7.14	7.14	0.00
รวมอำเภอเวียงสา		0.00	1.31	87.39	21.14	2.47	0.00
1	นางสมศรี สะท้อน	60.00	30.00	10.00	0.00	0.00	40.00
2	กลุ่มทอผ้าบ้านหลายทุ่ง	46.15	15.38	23.08	0.00	15.38	15.38
3	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านใหม่	50.00	10.00	30.00	0.00	10.00	0.00
4	โครงการทอผ้าหมู่บ้านป่าเปือย	72.73	0.00	54.55	0.00	0.00	0.00
5	กลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งสูง	0.00	0.00	13.33	0.00	20.00	0.00
รวมอำเภอทุ่งช้าง		30.82	7.12	22.56	0.00	13.14	7.06
1	กลุ่มทอผ้าบ้านเฮีย	53.33	20.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	กลุ่มทอผ้าบ้านคันทก	69.23	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านหัวน้ำ	85.71	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	กลุ่มทอผ้าบ้านหัวคอกหมู 6	64.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	วิจิตรา สิงห์คำ	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	กลุ่มทอผ้าบ้านเก็ด	42.86	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	กลุ่มทอผ้าฝ้ายคอบ	91.67	8.33	8.33	0.00	0.00	0.00
8	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านร้องแง	41.67	16.67	16.67	0.00	0.00	0.00
9	กลุ่มทอผ้าบ้านแสงทอง	92.31	7.69	0.00	0.00	0.00	0.00
10	กลุ่มทอผ้าบ้านนาคำ	30.00	20.00	50.00	0.00	0.00	0.00
11	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านคอนไซ	13.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวมอำเภอปัว		56.45	6.28	3.54	0.00	0.00	0.00
รวมทั้ง 3 อำเภอ		32.60	4.71	35.71	7.29	3.09	1.21

ตารางที่ 6.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้ต่อปีของผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทย
(พิจารณาทำงาน 12 เดือน/ปี)

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ค่าเฉลี่ยต่อปีต่อคน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	กลุ่มทอผ้าบ้านคอนไชยใต้	38,925.00	21,489.58
2	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	58,280.00	27,927.74
3	กลุ่มบ้านพระเนตร	44,450.00	22,395.15
4	กลุ่มบ้านสำน	53,467.64	22,518.75
5	กลุ่มทอผ้าบ้านใหม่	57,000.00	15,297.06
6	กลุ่มทอผ้าบ้านสำนเหนือ	49,404.00	31,695.25
7	กลุ่มทอผ้าบ้านผาโหล้ง	34,909.09	15,135.75
8	กลุ่มทอผ้าบ้านจิ้งใต้	38,400.00	22,437.11
9	กลุ่มทอผ้าบ้านจิ้ง	28,971.43	14,368.10
รวมอำเภอเวียงสา		47,010.74	52,880.79
1	นางสมศรี สะท้าน	17,280.00	9,345.80
2	กลุ่มทอผ้าบ้านหลายทุ่ง	20,119.38	8,192.66
3	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านใหม่	16,500.00	9,235.80
4	โครงการทอผ้าหมู่บ้านป่าเปือย	11,792.73	1,700.52
5	กลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งสูง	21,000.00	13,870.63
รวมอำเภอทุ่งช้าง		18,652.21	21,697.67
1	กลุ่มทอผ้าบ้านเอี้ย	21,344.00	10,748.34
2	กลุ่มทอผ้าบ้านตีนตก	25,989.23	12,740.07
3	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านหัวน้ำ	26,181.43	8,451.13
4	กลุ่มทอผ้าบ้านหัวคอยหมู 6	35,014.29	26,419.51
5	วิจิตร สิ้นคำ	32,928.00	8,045.31
6	กลุ่มทอผ้าบ้านเก็ด	30,445.71	8,945.18
7	กลุ่มทอผ้าฝ้ายคอย	31,750.00	15,383.46
8	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านร้องแง	10,715.00	8,121.43
9	กลุ่มทอผ้าร้านแสงทอง	25,647.69	13,212.10
10	กลุ่มทอผ้าบ้านนาคำ	26,088.00	12,514.85
11	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านคอนไชย	23,028.00	10,865.90
รวมอำเภอปัว		26,090.01	29,815.13
รวมทั้ง 3 อำเภอ		32,036.70	38,382.34

ตารางที่ 6.11 รายได้รวมต่อปีของแต่ละกลุ่มผู้ผลิตผ้าไทยและผลิตภัณฑ์ประกอบผ้าไทย

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	(พิจารณาทำงาน 12 เดือน/ปี)	(พิจารณาทำงาน 9 เดือน/ปี)
1	กลุ่มทอผ้าบ้านคอนไชยใต้	3,230,775.00	2,423,081.25
2	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	5,886,280.00	4,414,710.00
3	กลุ่มบ้านพระเนตร	1,644,650.00	1,233,487.50
4	กลุ่มบ้านसान	1,336,691.00	1,002,518.25
5	กลุ่มทอผ้าบ้านใหม่	2,907,000.00	2,180,250.00
6	กลุ่มทอผ้าบ้านสันเหนือ	938,676.00	704,007.00
7	กลุ่มทอผ้าบ้านผาโหล่ทอง	698,181.80	523,636.35
8	กลุ่มทอผ้าบ้านช้างใต้	960,000.00	720,000.00
9	กลุ่มทอผ้าบ้านช้าง	1,014,000.05	760,500.04
รวมอำเภอเวียงสา		18,616,253.85	13,962,190.39
1	นางสมศรี สะท้าน	345,600.00	259,200.00
2	กลุ่มทอผ้าบ้านหลายทุ่ง	764,536.44	573,402.33
3	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านใหม่	346,500.00	259,875.00
4	โครงการทอผ้าหมู่บ้านป่าเปือย	330,196.44	247,647.33
5	กลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งสูง	1,869,000.00	1,401,750.00
รวมอำเภอทุ่งช้าง		3,655,832.88	2,741,874.66
1	กลุ่มทอผ้าบ้านเฮีย	2,027,680.00	1,520,760.00
2	กลุ่มทอผ้าบ้านดินตก	1,117,536.89	838,152.67
3	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านหัวน้ำ	1,335,252.93	1,001,439.70
4	กลุ่มทอผ้าบ้านหัวดอยหมู 6	2,135,871.69	1,601,903.77
5	วิจิตรา สิงห์คำ	526,848.00	395,136.00
6	กลุ่มทอผ้าบ้านเก็ด	1,918,079.73	1,438,559.80
7	กลุ่มทอผ้าฝ้ายคอย	1,587,500.00	1,190,625.00
8	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านร้องแง	321,450.00	241,087.50
9	กลุ่มทอผ้าร้านแสงทอง	846,373.77	634,780.33
10	กลุ่มทอผ้าบ้านนาคำ	547,848.00	410,886.00
11	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านคอนไชย	2,141,604.00	1,606,203.00
รวมอำเภอบัว		14,506,045.01	10,879,533.76
รวมทั้ง 3 อำเภอ		36,778,131.74	27,583,598.81

ตารางที่ 6.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มป้องกันของผู้ผลิตผ้าไทย

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย (ปี)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	กลุ่มทอผ้าบ้านคอนไชยใต้	5.44	1.36
2	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	6.60	4.05
3	กลุ่มบ้านพระเนตร	1.76	2.06
4	กลุ่มบ้านसान	1.87	0.76
5	กลุ่มทอผ้าบ้านใหม่	3.13	1.37
6	กลุ่มทอผ้าบ้านसानเหนือ	1.88	0.86
7	กลุ่มทอผ้าบ้านผาโพธิ์ทอง	4.55	2.11
8	กลุ่มทอผ้าบ้านชิงใต้	3.18	1.78
9	กลุ่มทอผ้าบ้านชิง	2.18	0.95
รวมอำเภอเวียงสา		4.22	4.75
1	นางสมศรี สะท้าน	3.50	1.65
2	กลุ่มทอผ้าบ้านห้วยทุ่ง	7.00	2.45
3	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านใหม่	2.03	2.36
4	โครงการทอผ้าหมู่บ้านป่าเปือย	2.00	0.00
5	กลุ่มทอผ้าบ้านทุ่งสูง	8.73	4.51
รวมอำเภอทุ่งช้าง		6.18	7.14
1	กลุ่มทอผ้าบ้านเขีย	7.57	2.32
2	กลุ่มทอผ้าบ้านดินคก	6.36	1.96
3	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านหัวน้ำ	6.57	2.71
4	กลุ่มทอผ้าบ้านหัวดอยหมู่ 6	7.85	2.73
5	วิจิตรา สิงห์คำ	2.80	1.55
6	กลุ่มทอผ้าบ้านเก็ด	3.79	2.67
7	กลุ่มทอผ้าฝ้ายคอย	5.31	5.39
8	กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านร้องแง	0.94	0.46
9	กลุ่มทอผ้าร้านแสงทอง	6.80	1.92
10	กลุ่มทอผ้าบ้านนาคำ	2.90	1.10
11	กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านคอนไชย	16.27	2.76
รวมอำเภอบัว		7.52	8.67
รวมทั้ง 3 อำเภอ		6.16	7.27